



ORIZONTURI

REVISTĂ A LICEULUI SANITAR BACĂU.- 1/1980



Î N D E M N

Am trăit un eveniment de uriașă importanță în viața partidului, a națiunii noastre socialiste, unul din acele momente cheie ale istoriei, hotărâtoare pentru destinele unui neam, pentru rolul și opera lui în timp – Congresul al XII-lea al Partidului Comunist Român.

Am trăit una din cele mai mari mindrii ale ființei noastre : că locul nostru, al României și al românilor, a căpătat pe harta spirituală a lumii o nouă, o inedită dimensiune impusă deopotrivă de succesele noastre pe toate planurile, de politica noastră internă, de participarea tot mai activă la diviziunea internațională a muncii, de dialogul pe care-l purtăm cu lumea, de implicarea noastră majoră și responsabilă, în însuși miezul de foc al politicii mondiale. Cel de al II-lea Congres al Frontului Democrației și Unității Socialiste și primul Congres al Educației și Învățămintului sint evenimente de seamă ce au marcat cu putere spiritul nou de realism și gândire științifică, de îndrăzneală vizionară, de înalt nivel politico-ideologic, de luptă împotriva imobilismului, de perpetuă deschidere către nou, pe care marele fiu al poporului, secretarul general al Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu, l-a introdus în practica vieții partidului, ca pe o condiție sine qua non a dezvoltării patriei. Editarea primului număr al revistei „Orizonturi” este un omagiu adus celor ce zi și nopțe alină suferințele omului bolnav, un omagiu adus zile de 7 aprilie „ZIUA SĂNĂTĂȚII”. Dorim să devină una din frumoasele tradiții ale școlii și să reprezinte o imagine concludentă a orientării politice, ideologice, a activității științifice, practice și a celei educative și literare pe care o desfășoară colectivul de elevi și profesori din această unitate de învățămînt. Revista se numește „Orizonturi”, deoarece ea trebuie să fie o reflectare a preocupărilor colectivului acestei școli, o materializare a ceea ce pot crea mințile și simți inimile, o revistă care în același timp să lărgescă orizontul de cunoaștere dar să dezvolte și să cultive sensibilitatea. Colectivul de conducere al liceului este increzător în posibilitățile elevilor, în dorința lor de a împărtăși și celorlalți dragostea lor pentru muncă, artă, literatură, pentru omul în suferință. Considerăm că publicarea acestei reviste trebuie văzută nu numai ca o necesitate și act de cultură, dar și ca o tradiție și așa cum ne-a învățat istoria, ea trebuie cultivată și perpetuată. Elevii trebuie să fie conștienți de efortul pe care statul nostru îl depune pentru crearea condițiilor prielnice învățăturii, conștienți de faptul că în ei se investeste o mare încredere, că în ei, lăstarele acestui brav popor, se pun toate speranțele, toate năzuințele. Idealurile și faptele lor vor fi dovada acestei încrederi și supreme recunoștințe față de țară și partid, care îi formează ca adevărați oameni – viitori comuniști. În pregătirea lor pentru munca de mîine, trebuie să pomească de la conceptul modern de cultură, să-și bazeze specializarea în meseria aleasă pe o însușire temeinică a științelor fundamentale fără de care este de neconceput pregătirea lor de viitor.

La acest frumos început doresc acestei reviste o perpetuă tinerețe, o existență cât mai lungă și rodnică și cât mai mulți colaboratori de valoare.

ELISABETA LAZĂR

medic,

directorul Liceului sanitar Bacău

ORIZONTURI

■ REVISTĂ
A LICEULUI SANITAR
BACĂU

Pentru omul...

Un braț vinjos cuprinde
Și mîngîie țărîna
Dînd grîului puterea,
Voința de-a-ncolți.
Un braț vinjos ce știe
Cînd strungul se pornește
Să-i simtă trepidația,
Dorința de-a se ști
Folositor prin muncă.
E brațul și voința
Omului pentru care
Cuvîntul dăruire
Nu este doar cuvînt.
Căci noi, în România,
Cînd spunem comunist
Imaginea perfectă
În Ceaușescu-avem.
Prin el vorbește Patria,
Prin el vorbim și noi,
Prin el vedem istoria
De mîine-a astei țări.

Și dacă flori de mai
Au înflorit la tîmple
Eternă-i primăvara
Din pieptul de bărbat ;
Căci primăvară este
Va fi mereu aici,
Pe-acest pămînt pe care
Triumfă omenia,
Dreptatea și curajul,
Pe-acest pămînt al nostru
Clădit de comuniști.

LUCICA VULTUR

cls. a XII-a A

REVISTĂ A LICEULUI SANITAR BACĂU

ORIZONTURI

DRAGI COPII, ELEVI și STUDENȚI !

Dispuneți de tot ceea ce este necesar pentru instruirea și educarea voastră, aveți în față o perspectivă minunată !

Învățați temeinic, munciți cu pasiune pentru a obține rezultate tot mai bune în studiu, în activitatea practică, în cercetare, în formarea deprinderilor necesare exercitării profesiilor pentru care vă pregătiți !

Însușiți-vă la un nivel cât mai înalt noile cuceriri ale științei, tehnicii și culturii, ale cunoașterii umane, lărgiți-vă necontenit orizontul științific și cultural, pregătiți-vă cu toată răspunderea pentru a deveni buni constructori ai societății socialiste, pentru a duce mai departe opera părinților voștri, făclia progresului, socialismului și comunismului pe pământul României !

(Din Chemarea Congresului educației și învățămîntului)

RECUNOȘTINȚA NOASTRĂ

Înfăptuirea mărețului program de dezvoltare economică și socială a României stabilit de Congresul al XII-lea al Partidului Comunist Român, precum și progresele rapide care au loc în prezent în toate domeniile cunoașterii umane impun de fapt perfecționarea și modernizarea continuă a procesului instructiv-educativ, integrarea organică a învățămîntului cu producția, cercetarea științifică și practica social-politică, creșterea rolului școlii în pregătirea tinerei generații pentru muncă și viață, educarea acesteia în spirit comunist, revoluționar, ridicarea nivelului general de cultură și civilizație al poporului nostru.

De o nemărginită bucurie este pentru noi faptul că acest prim număr al revistei „Orizonturi” apare în anul cînd poporul nostru a trăit cu îndreptățită mîndrie mărețe evenimente : cel de al II-lea Congres al Frontului Democrației și Unității Socialiste, primul Congres al Educației și Învățămîntului și alegerile de deputați în Marea Adunare Națională și în consiliile populare. Și cu prilejul acestor evenimente ne-am putut da seama de grija

pe care o are partidul nostru pentru dezvoltarea continuă a învățămîntului de toate gradele.

O preocupare constantă pentru conducerea de partid și de stat este, pe lîngă îmbunătățirea planurilor și programelor școlare, o creștere continuă a bazei materiale a învățămîntului. Această preocupare se reflectă nu numai în construcții noi, în sute de săli de clasă, cabinete, laboratoare, ateliere școlare, săli de sport, ci și în dotarea superioară a acestora, la cel mai înalt nivel științific și tehnic.

Pentru noua orientare dată școlii, pentru condițiile optime în care ne desfășurăm activitatea, pentru posibilitățile nelimitate de care dispunem noi, tineretul patriei, fără deosebire de naționalitate, de a urca cele mai înalte trepte de cunoaștere, de a ne realiza cele mai cutezătoare visuri, exprimăm din adîncul inimii întreaga noastră recunoștință și cele mai calde și mai respectuoase mulțumiri tovarășului Nicolae Ceaușescu. În tot ceea ce conducătorul partidului și statului inițiază și realizează alături de tovarășa Elena Ceaușescu, militantă de seamă a partidului,

pentru progresul școlii românești vedem dovada elocventă a grijii statornice a P.C.R., a conducerii sale, pentru dezvoltarea multilaterală a personalității umane, pentru pregătirea cadrelor necesare tuturor domeniilor de activitate și ridicarea nivelului de cultură al întregului popor.

În această atmosferă generatoare de energii, în care se afirmă o nouă calitate în școala românească, noi, elevii liceului sanitar, ne mobilizăm eforturile pentru a putea asimila toate cunoștințele necesare unei surori medicale, sau — sperăm — unor viitori medici. Sîntem conștienți de imensa răspundere ce ne revine în viitor, aceea de a apăra sănătatea poporului nostru, de a contribui în acest fel la eforturile generale pentru construirea societății socialiste multilaterale dezvoltate, de aceea sîntem hotărîți să facem totul pentru a răspunde chemării secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, de a realiza o nouă calitate în munca noastră, în învățămînt.

TAMARA ZAHARIA

cls. a XII-a C

Trecătorul matinal pe strada Bogdan Voievod este furat de curentul-fluviu al elevilor care se îndreaptă spre distinsul și frumosul locaș al Liceului sanitar și în același timp înainteză contra altui curent, al grupurilor de elevi din clasele mari care își grăbesc pașii către baza clinică de învățămînt – Spitalul județean.

Cine sînt ei ? Ucenici ai vieții, nemijlocit legați de pregătirea generală – învățămînt modern și amplu, de cunoaștere a științelor fundamentale – biologie, fizică, chimie, matematică, de cunoașterea limbii și literaturii române, a istoriei și culturii patriei noastre cît și a științelor sociale care îi formează ca personalități complexe, multilateral dezvoltate.

Pregătirea și munca în producție au aici o caracteristică profesională și educativ-morală bine definite, legate de viața și sănătatea oamenilor. Orientarea, pregătirea și înțelegerea menirii profesional-medicale și moral-cetățenești constituie nobilul țel, frumusețea și umanismul viitoarei lor profesiuni.

Procesul de învățămînt, organizarea timpului liber, dezvoltarea dragostei pentru profesiunea aleasă reușesc să definească sensibilitatea și personalitatea viitorului cadru, numită simbolic „soră”. Directorul, profesorii, instructoarele de practică, conducătorii de stagiu medici și surori, pedagogi, colectivul administrativ – acești oameni, a doua familie, împlinesc nemijlocit prin strădania și pricepera lor, marea răspundere pentru acest tineret.

A deveni soră înseamnă a deveni un om de înaltă omenie, cetățean cu însușiri și calități superioare, capabil de a munci în numele vieții, în slujba ei, cu abnegație și dăruire, pentru alinarea suferințelor. Sănătatea este definită ca o calitate a vieții. Boala presupune dereglarea raporturilor, a interacțiunilor și interdependenței, dintre condiția fizică a individului, manifestările mintale, reacțiile emoționale și de ambianță socială. Suferința poartă și ea o amprentă fizică și morală. Cadrul mediu trebuie să dispună de o înaltă calificare profesională, să cunoască tehnicile corecte de îngrijire a bolnavilor, de administrare corectă a tratamentelor indicate de medic, care îi este conducător și îndrumător. Trebuie să observe și să supravegheze principalele semne de boală, ca și modificările acestora. Atitudinea, ținuta, stăpînirea de sine, calmul, blîndețea, optimismul, zîmbetul vor întovărăși dragostea de meserie, vor completa capacitatea de a înțelege suferințele omului bolnav. Să nu uităm că tratăm un bolnav și nu o boală.

Exigența în profesie, exigența cu tine însuși, acordarea importanței cuvenite educării bolnavilor în sensul respectării indicațiilor medicale, a prevenirii unor îmbolnăviri, grija pentru recuperarea și reintegrarea pacientului în familie, loc de muncă și socie-

tate sînt îndatoriri de importanță majoră. Bolnavul are personalitatea lui, psihicul și trăirea lui, deci sora va trebui să colaboreze permanent cu el, îi va cîștiga încrederea și înțelegerea și îl va ajuta să-și recapete sănătatea și liniștea sufletească.

Sora trebuie să se adapteze și să se integreze imediat la locul de muncă iar prin munca sa, spiritul de răspundere civică, prin atitudinea sa activă să participe la viața unității, a localității. Va fi un activist și un om. Pasul în viață, împlinirea țelurilor și idealurilor sale pornesc cu adevărat chiar după bacalaureat. Pașii îndrăzneți, de pe această platformă, pornesc spre cetățile universitare și mai ales către medicină, greu de cucerit, dar la care nu trebuie renunțat, majoritatea absolvenților avînd pregătirea corespunzătoare le mai rămîne doar adîncirea unor probleme și fixarea unor deprinderi cîpătate în școală. Surorile care pleacă în producție se vor specializa pe profile timp de un an, calificare medicală care le va da dreptul să profeseze și să se integreze în uriașul colectiv al muncitorilor sanitari.

Elevii de azi ai Liceului sanitar vor răspunde mîine și la celelalte întrebări ale vieții, dar se vor întoarce cu gîndul și pașii spre liceul – alma mater mereu. În drumul lor le urăm împlinirile dorite și succese atît în viață cît și în profesia nobilă pe care și-au ales-o.

dr. VALENTIN ZAREA,
medic inspector

Direcția sanitară județeană
 Bacău

O FLOARE

*Sînt floare pe pămîntul acesta
Și ca florile
Respir văzduhul limpede și curat al păcii*

*Sînt floare pe pămîntul acesta
Și ca florile
Mă hrănesc din seva pămîntului bun
Prin munca părinților mei*

*Sînt floare pe pămîntul acesta
Și ca florile
Mă scald în lumina soarelui cald
Ce își trimite bucurios razele sale spre mine*

*O floare-ți dăruiesc azi ție, patrie !
Prin ea mă dăruiesc eu însămi.*

CAMELIA PAȘCU

cls. a XI-a A

MESERIA CERE PRICEPERE ȘI PUTERE DE MUNCA

Interviu acordat revistei noastre de
PROF. UNV. DR. DOC. G. C. CHIPAIL – IAȘI

– Ce v-a determinat să urmați medicina ?

– Nu eram hotărât la ce facultate să mă înscriu și m-am înscris la medicină oarecum fără prea multă tragere de inimă și ca ultimă alegere. Aveam o frică oarbă de medici. Cu ocazia unei vaccinări antitifice, făcute la liceu, prin clasa a doua, mi-a fost foarte rău și noaptea am avut o stare de neliniște, încît mi se părea că nu mai scap. Cum revaccinarea trebuia s-o fac în vacanța de iarnă, acasă, la spitalul cel mai apropiat și să aduc adeverință, în dimineața respectivă am șters-o de cum s-a făcut ziuă. A trebuit să fiu prins prin zăpezile din jurul satului pentru a mă duce la spital.

Aș fi vrut să fac arta dramatică. Îmi plăceau teatrul și versurile. Un cunoscut m-a întrebat însă : „Cum vrei să faci teatru dacă nu știi să cînti ? !”. Și am terminat imediat cu această dorință, deși se pare că prietenul meu nu avea dreptate integral.

Mi-ar fi plăcut să fiu avocat. Mi se părea, pe atunci, un lucru extraordinar de frumos și atrăgător să aperi o cauză dreaptă. Citeam marile procese ale vremii și, în literatură, îndrăgeam pătimaș pe cei care apărau adevărul. Pe atunci știam doar că adevărul nu poate fi decît unul. Mai tîrziu am aflat, însă, cum spunea cineva, că pot exista mai multe copii... ! Intre timp am început să cred că nu voi

putea avea destulă forță și nici pregătire pentru a demonstra și convinge, pentru a apăra adevărul.

Cu vremea s-a născut în mintea mea ideea că sănătatea este unul din cele mai de preț bunuri pe care le poate avea omul și mi se părea destul de atrăgător să poți face pe cineva sănătos. Aveam și un exemplu în doctorul Bocescu, medicul și chirurgul spitalului de care aparțineam, care îmi îngrijise cu succes părinții și îmi plăcea cum se purta cu bolnavii.

Am umblat cu actele în buzunar pînă în ultimele ore ale înscrierii și, la îndemnul insistent al sorii mele, studentă în anii avansați la medicină, m-am înscris și eu la aceeași facultate.

– De ce ați ales ca specialitate chirurgia ?

– Cînd am început să înțeleg medicina, observam în același timp, sau poate mi se părea, că chirurgia este mai puțin relativă ca alte specialități medicale. Judecam oarecum simplist : operația scoate boala din om, iar organismul nu trebuie să vindece decît locul de unde răul a fost extirpat.

Dar ceea ce m-a determinat să fac chirurgia, a fost profesorul academician doctor N. Hortolomei de la care am auzit ca student cele mai frumoase prelegeri de anatomie și cele mai atrăgătoare cursuri de clinică chirurgicală. Profesorul Hortolomei era un

2050

BUREBISTA

În anul acesta se împlinesc 2050 ani de la constituirea primului stat dac centralizat și independent condus de Burebista. Moment de cea mai mare însemnătate în istoria poporului român, constituirea statului dac a fost rezultatul „dezvoltării vieții materiale și spirituale pe teritoriile locuite de geto-daci, care făceau parte din numeroasa populație a tracilor cu așchii rădăcini în întreg spațiu carpato-danubian-pontic”, cum se subliniază în Hotărîrea plenarei C.C. al P.C.R. din 26–27 octombrie 1977.

Nu s-a scris încă adevărata istorie a geților, istoria mitului getic, mult mai mare și mai semnificativă decît cea a faptelor concrete pe care le numim istorice. Faptul concret se consumă, nu servește decît pentru povestiri. Mitul e permanent și, chiar dacă ia forme nebănuite și obișnuiește să se ascundă,

adevărul lui e prezent și se proiectează asupra viitorului. Civilizația getică e unul din miturile cele mai obsedante și mai puternice din memoria antichității.

Cred că este util să reproduc aici, împreună cu comentariile necesare ceea ce conțin cele două surse, una literară, cealaltă epigrafică, în legătură cu Burebista. Să începem cu ceea ce spune Strabon (geograf grec născut la Amasia Pontului în Asia Minoră, trăind aproximativ între anii 60 î.e.n. și 25 e.n., într-un fel contemporan regelui get), în primul pasaj închinat acestei personalități : „Boirebistas, bărbat get, ajungînd în fruntea poporului său, a început să-și instruiască oamenii înrăiți de nesfîrșitele războaie și i-a ridicat atît de mult prin exerciții, sobrietate și supunere la ordine, încît a creat în cîțiva ani un mare regat și a supus geților pe cei mai mulți dintre vecinii lor ; și era de temut chiar și de către romani pentru că trecea Istrul fără teamă, prădînd Tracia pînă în Macedonia și în Iliria. Pentru a-și convinge poporul l-a luat pe Deceneu, un bărbat vrăjitor care fusese în Egipt unde a învățat semnele divinatorii, făcîndu-i pe oameni să creadă că stăpînește secretul divin. Dar Boierebistas a terminat prin a fi răsturnat de către niște răsculați, înainte ca romanii să întreprindă o expediție contra lui”.

După această afirmație, Strabon adaugă că dacii și geții vorbesc aceeași limbă.

mare chirurg, ne entuziasma și știa să insuflă bolnavilor încredere, iar studenților și elevilor dragostea de bolnav și de meserie. M-a sprijinit și m-a ajutat în toate împrejurările, începând de la primul examen, din anul I.

Cu gândul ca profesorului Hortolomei să nu-i pară niciodată rău de încrederea ce mi-a acordat-o, și cu gândul și la alți profesori care m-au învățat și încurajat, am încercat în chirurgie – și uneori am reușit – operații mai grele și mai puțin obișnuite. Abia în aceste împrejurări mi-am dat seama de complexitatea medicinei, a chirurgiei în special, și cât de obligați sînt chirurgii față de bolnavii care vin la noi cu încredere și cu speranță.

– *Ce aptitudini intelectuale și sufletești trebuie să posede cineva care are dorința să devină medic?*

– Nu cred că există vreo meserie care să nu ceară pricepere și putere de muncă. Totul depinde de cum vedem lucrurile și la ce nivel ne situăm. Un jurist, un biolog, un inginer, pentru a atinge un nivel înalt de pregătire și a da un randament social valoros, are nevoie de minte ascuțită și i se cere mai multă muncă decît unui medic medicru.

Se spune că medicina este grea și cere o muncă mai susținută decît alte domenii de activitate, cît și un accentuat spirit de observație. Este într-adevăr grea prin vastitatea ei, cît și prin faptul că, deși devine tot mai științifică, își păstrează încă un pronunțat caracter de artă! Atît timp cît maladiile vor avea elemente indetermiabile și atît timp cît medicului îi rămîne obligația să aleagă și să hotărască în legătură cu diagnosticul și cu tratamentul, medicina toată și mai ales chirurgia își vor păstra caracterul lor de artă. În această privință, în afară de putere de analiză și sinteză, medicului i se cere puterea sau talentul care, sprijinit pe o temeinică

pregătire profesională cît și pe observație și experiență, să-i ajute a stabili legăturile adevărate și corespunzătoare realităților biologice, între ideile și cunoștințele pe care le are și între fenomenele și faptele pe care le prezintă bolnavul.

Sînt persoane care au calități înnăscute pentru unele meserii. Astfel, nu cred că poate fi cineva cîntăreț fără să aibă ureche muzicală, după cum talentul la desen este necesar pentru artele plastice. De asemenea, nu poate fi cineva avocat fără să aibă oarecare ușurință în vorbire și o exprimare clară. Mi-ar fi mai greu să cred că există oameni predestinați pentru medicină. Cei mai mulți o înțeleg și le place, abia după ce încep s-o cunoască. Sînt, desigur, tineri care își simt vocația pentru anumite meserii. Acest lucru însă se întîmplă mai rar cînd este vorba de medicină.

Munca în medicină este mai grea și pentru relativitatea mai mare pe care o are față de alte ocupații, dar și pentru faptul că în medicină cauzele de descurajare sînt mai numeroase, după cum cauzele de eșec sînt mai supărătoare. Iar pentru greșelile posibile, nu există sancțiune mai dureroasă și mai apăsătoare decît suferința morală din conștiința medicului sau a chirurgului. Oricum, un medic clinician nu poate tinde către mai bine și progres fără să aibă dragoste de meserie și de bolnav, fără să fie convins că sănătatea este primul dintre cele mai mari bunuri pe care trebuie să le aibă omul și fără să știe că raporturile dintre medic și bolnav trebuie să fie întotdeauna raporturi de încredere și onestitate.

Nota redacției: Acest interviu a fost realizat de ILONA TUDOSE, membră a cnaclului „Excelsior”, în prezent elevă în clasa a XII-a a Liceului sanitar din Iași.

Cel de al doilea izvor de bază privind domnia lui Burebista este inscripția de la Dionisopolis. E vorba de un decret al acestei cetăți emis în anul 48 î.e.n. în cinstea lui Acornion, fiul lui Dionisios care a fost trimis de către regele Burebista la „imperatorul roman Cnaeus Pompeius, fiul lui Cnaeus”, evidențindu-se prin devotamentul și curajul său în această expediție și cîștigînd bunăvoința lui Burebista, care era după cum scrie în inscripție, „cel dintii și cel mai mare dintre regii din Tracia și stăpînind toată țara de dincolo de fluviu și pe cea de dincoace”.

Acest text epigrafic a fost descoperit pe o placă de marmură în orașul Balcic și confirmă aserțiunile lui Strabon despre amploarea prestigiului lui Burebista.

Și pentru că istoria vorbește prin arheologie, mă voi referi la unele dintre descoperirile pe care arheologii le-au făcut și pe care continuă să le întreprindă pentru a deslega limba ferecată de atîtea secole ce au binevoit să treacă din acele îndepărtate vremi pînă azi, cînd condeiful nostru se arată intașilor noștri.

incă nevrednic în a zugrăvi întreaga istorie a încă
Cele mai multe așezări de tip „dava” depistate pe cale arheologică au fost datate în secolul II și prima jumătate a secolului I î.e.n. În vremea lui Burebista numărul lor s-a redus, oglîndînd tendința de centralizare, în dauna fărîmării tribale, ceea ce constituie o mărturie a procesului politic înfăptuit de

societatea geto-dacică în perioada ei de maximă dezvoltare.

Domnia lui Burebista are, printre altele, marele merit de a fi reușit ceea ce înaintașii au izbutit rareori și pe suprafețe mai puțin întinse: unirea și recunoașterea unei autorități centrale.

Mărturiile ale civilizației geto-dace din perioada lui Burebista au fost scoase la iveală la Cugir (județul Alba), locul unde în antichitate s-a înălțat o importantă dăvă geto-dacică. Aceste mărturii își aduc o contribuție inestimabilă la eforturile cercetătorilor de a reconstitui ritualul de înmormîntare al conducătorilor geto-daci, despre care nu pomenește nici un autor antic.

Chiar în județul nostru cercetătorii arheologi au scos la iveală o locuire intensă a acestor meleaguri. De o importanță istorică deosebită sînt „davele” descoperite la Răcătău probabil „Tamasidava” și în satul Brad identificată ca fiind antica Zargidava.

Toate aceste considerente au menirea să arate că istoria este totuși o știință deschisă și că omul, din dorința de a-și cunoaște trecutul pentru a-l lua ca pildă sau pentru a evita unele întîmplări pe care anii i le-au adus cîndva într-un mod nefericit în față, este bine ca, pe măsură ce înaintează în viitor să-și poată cunoaște povestea drumului anevoios și întortochiat pe care l-a parcurs pînă azi.

PARASCAN LIANA
elevă clasa a XI-a A

CULTIVAREA LIMBII LOGICA ȘI GRAMATICA

Gîndirea este inseparabil legată de limbaj. Nu se poate concepe formularea unei cît de simple idei fără cuvinte, lată de ce se poate afirma că fără o cunoaștere aprofundată și fără o continuă perfecționare a cunoașterii limbii române, nu există buni specialiști în nici un domeniu de activitate. Această perfecționare continuă se realizează la liceu prin studiul literaturii române, deoarece elevii, care au cunoștințele de gramatică necesare asimilate din timpul gimnaziului, în orele de literatură intră în contact cu operele marilor scriitori, modele de limbă, comori de sensibilitate și gîndire. Acest contact însă trebuie să fie permanent, prin lectură, căci și după anii de școală tot lectura va fi cel mai important mijloc de perfecționare a cunoașterii limbii.

Atunci cînd lectura nu există, elevul folosește limba română cu dificultate. Apar multe greșeli de topică, de sintaxă sau de lexic și textul elevului devine confuz.

La o clasă a X-a, elevii au formulat confuz idei într-un extemporal la Tudor Arghezi. Citatele care urmează sînt - credem - convingătoare.

„Al treilea vers este vorba de aparatul de radio care îl anunță pe om diferite vești”; „Omul a ajuns să construiască tehnic unele capabile de energii nesăbuite, care să înlocuiască munca fizică a omului”. „Aparatul de radio care duce știrile în toată țara deci putînd fi ascultate de mai mulți oameni”. În versul „O lampă duce graiul și dă-n văzduhuri vești” aici tot prin invenția omului a reușit să facă unele descoperiri și să descopere radio etc”. „...munca sa creativă și realizatorie”. „...semnifică marile furnale în care se valorifică petrolul obținîndu-se curentul pentru iluminat” (!!!). „...semnifică cum omul valorifică orice secundă și pentru a discuta între ei nu mai pierd timpul mergînd”. „Arghezi slăvește omul care a ajuns pe treapta superioară a existenței sale înlocuind gazul metan cu curentul electric care este comparată cu o sîrmă de lumină”.

La aceeași clasă elevii - evident, doar unii dintre ei - au formulat tot atît de confuz idei legate de profesiunea pentru care se pregătesc, într-o compunere pe tema importanței profilaxiei. Lată extrase dintr-o compunere despre profilaxia cariei dentare:

„Profilaxia este calea cea mai sigură unei bune ocrotiri sănătății publice și este în avantajul direct al cetățenilor. Frecvent întilnită la om ca și la unele specii de animale care se caracterizează prin dezorganizarea și distrugerea progresivă ale subst. dure ale dintelui. Caria dentară este o afecțiune etiologică complexă și încă incomplet elucidată. Prin afecțiune etiologică se înțelege studiul cauzelor care duc la îmbolnăviri: este necesar atît pentru determinarea și fixarea diagnosticului, cît și pentru tratament. Totuși se știe că un rol important (dar nu sigur) în producerea cariei îl joacă alimentarea cu hidrați de carbon (zahăr rafinat) care se află în bomboane și dulciuri. Cercetările făcute în acest caz arată că 30 minute după consumarea de dulciuri, microorganismele existente în gură în prezența resturilor de hidrați de carbon dintre dinți se produce o substanță acidă, care este capabilă să producă o infalmație iar aceasta continuă pînă la căderea dintelui. Substanțele acide sînt capabile să dizolve smalțul și dentina și să descopere pulpa dintelui”.

Comentariile sînt de prisos!

prof. IOAN NEACȘU

TREPTELE MĂIESTRIEI

În curtea liceului s-au format grupuri, se discută înfrigurat, se aud încurajări, răspunsuri sfioase și se simte emoția în glasuri. Băieții și fete - elevi ai treptei întîia din liceul sanitar - îmbrăcați în halate albe, așteaptă nerăbdători să-și arate măiestria.

Deodată zumzetul încetează, grupurile încep să intre în școală ducînd cu ele mirosul primăverii și al tinereții. În sala de demonstrație le așteaptă comisia concursului, formată din tovarășa dr. E. Lazăr, directoarea liceului și tovarășele instructoare de practică. Acum emoția este împărțită. Tovarășele instructoare, cele care cu dăruire și pricepere le îndrumă, așteaptă încordate și totuși cu încredere să vadă ce-au reușit elevele să-și însușească din măiestria și îndemnarea lor.

Albul imaculat al materialelor din sală, albul gingaș al ghiocilor de pe masă și strălucirea voioasă din ochii fetelor fac simțită prezența primăverii mai puternic în sală decît afară. Emoțiile încep încetul cu încetul să se stingă, elevele devin atente la desfășurarea concursului, aducînd completări și notînd orice îndrumare din partea comisiei. Tovarășele instructoare cu multă dragoste și atenție ascultă pe concurențe, le dau indicații și le explică greșelile cerînd completări celorlalți participanți. Elevele execută tehnicile cu multă măiestrie și mult simț practic dovedind pasiune în meseria pe care și-o însușesc. Ele știu bine că în viitoarea postură de cadru medical trebuie să dovedească un înalt nivel de cunoștințe și o deosebită măiestrie practică, o deosebită atenție pentru omul în suferință.

Toți participanții au fost buni, dar s-au evidențiat cei mai buni, care au și primit premii: Premiul I, Hilohe Cătălina (IX B), David M. și Cucu E. (X A), premiul II, Ștefan V. (IX C), Bejan D. (IX A), Țăranu C., Iscu M., Păduraru L. (X B), Vilcu V. (X D), Grădinaru C. (X A), Buganu D. (X C). Premiul III, Pinteau M. (IX A), Stan G. (IX C), Ciortan D. (X D), Solomon A., Ionel D. (X A), Zugrăvel N., Popa C. (X C).

Felicitățile și bucuria succesului răzbat din toate colțurile sălii. În ochii tuturor sclipește seninătatea datoriei împlinite. Din acest concurs se pleacă tînzînd spre mai bine, spre o aprofundare a tainelor meseriei de viitor cadru medical.

LETIȚIA VIȚELARU

cls. a XI-a A



Sunetul strident și prelung al soneriei ce are darul de a ne trezi în fiecare dimineață, mă smulge din lumea fericită a viselor și mă aduce la realitate. Încerc să prind printre gene raza jucăușă a soarelui de primăvară, strecurată prin perdelele lăsate și mă gândesc că nu mai pot lenevi. Mă îmbrac repede încercînd să ciștițig minutele pierdute, să nu întîrzii la spital.

Trec în fugă pe lingă chioșcul de înghețată și cu o strîngere de inimă îmi amintesc ce-mi spusese Mariana cu citva timp în urmă: „Știi, am luat înghețată de la chioșcul celălalt, unde vinde Bătrînul. La cel din colț, de multă vreme n-am mai văzut pe nimeni. Am auzit că femeia care vindea acolo a avut un accident în gară. Stătea în Cartierul C.F.R. și cînd a trecut liniile în drum spre casă a lovit-o trenul”.

Încerc să mă dezmoțesc mai bine iuțind pasul pe aleile parcului. Păsărelele salutau apariția matinală a valului de oameni grăbiți ce inundă parcul în fiecare nouă dimineață. Iată femeia aceea cu eșarfă galbenă cu care mă întîlnesc în fiecare dimineață cînd merg în stagiou. Ne zîmbim. Trec pe lingă fîntina arteziană, ridic privirea și-mi cade pe ochi lumina reflectată de geamurile ferestrelor spitalului. Spitalul – loc de suferință pentru mulți, dar și loc de muncă și creație continuă pentru cei care apără viața oamenilor. Ce bine s-au gîndit arhitecții cînd au așezat spitalul lingă parc! Ce alinare pentru bolnavi să simtă cîntecul păsărilor și tremurul frunzelor!

VÎNZĂTOAREA DE ÎNGHEȚATĂ

În sfîrșit, am ajuns. Am făcut doar un sfert de oră pe jos, mai puțin ca de obicei. La vestiar, colegile care mi-au luat-o înainte sînt vesele și comentează filmul pe care l-au văzut ieri la „Progresul”. De la tovarășa instructoare de practică aflu că de astăzi voi face practică în secția ortopedie, la etajul II.

– E o atmosferă mai dură – îmi spune – dar cred că o să te acomodezi. Încheindu-mi ultimul nasture al halatului, plec împreună cu colega mea Liliana Arsenoaie. Încă mai este impresionată de operația la care a asistat în ultima zi de stagiou și se grăbește să vadă ce face pacienta.

– Era o femeie însărcinată în luna a VII-a care trebuia operată de apendicită acută. Era tînră, la primul ei copil. Curajul, teama de a nu fi afectată în vreun fel nașterea au făcut-o să suporte bine operația, deși i se făcuse anestezie locală. În timpul operației am stat la capul ei. Îmi strîngea mîna cu o forță pe care nu i-aș fi bănuțit-o niciodată. Stăteam lingă ea, fiindu-mi imposibil să mă depărtez. Atunci am trăit sentimentul că o ajut și eu. Mult, puțin, în momentele acelea totul, chiar și cel mai mic gest contează. M-am interesat zilnic de ea, acum vreau să o văd.

Am ajuns la etajul II, ne despărțim și eu intru în secția de ortopedie. Sora Zaharia îmi observă dezorientarea și se apropie de mine. Îmi spune că timp de citeva săptămîni voi face practică în această secție. Avea un zîmbet pe buze, dar cred că se gîndea că sînt prea începătoare pentru ceea ce aveam să văd. Începutul începuse, l-am făcut eu singură în urmă cu citeva luni, cînd am dat examenul de treaptă la liceul sanitar.

Am trecut împreună cu ea pragul saloanelor, în număr de cinci. Aici drama era mai ascuțită, o vedeai cu ochii. Erau internați bolnavi cu afecțiuni patologice ale organelor locomotorii, cu traumatisme, arsuri, sau cu alte cuvinte cei cu miini rupte, cu picioare tăiate, sau invers. Dur dar real, și nu te poți apăra de o suferință care cere alinare de

la tine. Discutam cu bolnavii cu zîmbetul pe buze, încercînd să le dăm încredere în puterile lor. Chiar dacă nu mai au un picior sau o mînă, sînt oameni ca toți oamenii, cu dreptul de a trăi ca și pînă acum. Serveam sora cu tampoane sterile, spălam plaga cu apa oxigenată, o pansam. Făceam totul cu grijă, acuzîndu-mă pentru fiecare geamăt, pentru fiecare semn de crispăre apărut pe fața bolnavului. Învățînd, începînd să capăt îndeminare și pricepere, am ajuns la ultimul salon de femei.

Greul trecuse și mă bucuram că am făcut față destul de bine. Deschid ușa salonului, sora aduce căruciorul cu instrumentar și pătrundem înăuntru. O clipă am crezut că mă prăbușesc, am amețit și pămîntul mi-a fugit de sub picioare. Ființa care pentru mine nu mai exista în lumea asta, vînzătoarea de la chioșcul de înghețată era aici, în ultimul pat din partea stîngă, de lingă fereastră. Încercam să mă stăpînesc, nu-mi venea să cred. Sora era cu spatele la mine și nu observase schimbarea mea. M-am apropiat încet de patul vînzătoarei, am privit-o și i-am spus c-o cunosc.

– Se poate, spuse ea.

Am terminat apoi de efectuat toate pansamentele și m-am întors cu sora în cabinet. Timpul se scurse mai repede ca de obicei. M-am întors din nou în salonul acela. Am privit-o pe femeia cu păr alb acoperit de o batistă albă, cu riduri pe față accentuate de suferință. Am început să vorbim ca și cum ne-am fi cunoscut de un car de ani. Eu i-am spus că sînt elevă la Liceul sanitar, iar acum fac practică în spital, și că o cunosc fiindcă am cum-părat deseori înghețată de la chioșcul ei.

– Da, a zis, începînd să-mi povestească întimplarea tragică. Seara, cînd am plecat de la chioșc, n-am mai urcat pasarella și am vrut să trec peste linii. Un vagon s-a apropiat de mine mai repede decît am crezut și m-a lovit. Din clipa aceea n-am mai știut nimic, pînă la spital, după ce îmi tăiasse piciorul. Cînd m-am dezmeticit, parcă nu mai existam de la mijloc în jos. Stau aproape de două luni în spital. Fiul meu mi-a adus niște cîrje și merg pe aici cite puțin, ca să mă obișnuiesc cu ele. Acum simt niște înțepături dese, ca atunci cînd își amorțește piciorul.

– Da, o întrerup eu, sînt un fel de dureri fantomă, care or să mai dureze.

– Cine mai vinde înghețată la chioșc, mă întreabă așa, dintr-odată. E bărbat sau femeie, tînră, sau bătrîn?

– N-am văzut pe nimeni pînă acum acolo.

– I-am spus fiului meu c-aș vrea să vînd din nou înghețată la chioșc. Dar nu mai cred să pot. Trebuie să stau tot timpul în picioare, și piciorul asta mă doare mereu.

– Nu se poate să faceți asta, vă veți găsi altă ocupație nu vă mai gîndiți la chioșc.

– Oare ce-am să fac eu acasă? Îmi plăcea atît de mult să vînd înghețată! Îmi plăcea mai ales cînd veneați voi, fetițele de la liceu, grupuri-grupuri. Eu vă priveam pe toate și pe care o vedeam mai drăguță, la aceea alegeam și-i dădeam înghețată cea mai mare. Oare ce-am să mai fac de-acum încolo?

Citeam totuși în sufletul ei clipe de liniște care mă fascinau, simțeam că trăiesc atunci numai pentru ea. Această stare era dublată de satisfacția pe care o simțeam la gîndul că eu le voi duce fetelor vestea că femeia care ne vindea nouă înghețată la chioșcul de lingă curtea liceului trăiește. Si asta înseamnă pentru noi bucurie, nesfîrșită bucurie de a da viață nu numai prin firescul proces al plămădirii și nasterii ei, ci și prin a smulge un suflet chinuit din ghearele morții.

Nu era meritul meu, dar eram mîndră. De cite ori oamenii în halate albe – femei sau bărbați – n-au simțit această unică bucurie care innobilează sufletul!

CAMELIA PAȘCU

cls. a XI-a A

MIRAJUL CULORILOR

Am în față o diplomă : Premiul I, pe țară la concursul de artă plastică „Muncă, sănătate, tinerețe”, pentru lucrarea „Prinzul”. Prin noianul de halate albe, încerc s-o găsec pe eleva Grădinaru Camelia, autoarea lucrării premiate.

Încerc să aflu taina celor doi ochi negri, taina culorilor, taina timpului împărțit între medicină și artă.

– Camelia, chiar dacă sînt pusă în situația de a-ți pune o întrebare de rutină, trebuie totuși s-o fac : de cit timp pictezi ?

– Am desenat de cînd eram elevă la școala generală. Dacă trebuie neapărat să delimitez în timp începutul, aș putea spune că desenez din clasa a cincea. Pictura în sine, la propriu, o practic din 1978, deci de aproximativ doi ani, de cînd am venit la Liceul sanitar din Bacău, unde la cercul de pictură am învățat ce este arta cu adevărat de la pictorul Ilie Boca, cel care a inițiat și expoziția noastră permanentă. Ilie Boca nu este numai un mare pictor, ci și un mare animator.

– Privind lucrările tale am remarcat o tematică foarte diversă : „Soră medicală”, „Noapte de iarnă”, „Prinzul”, „Iubire”. Bănuiesc însă că din toate aceste coordonate pe care se desfășoară talentul tău, există unul preferențial.

– Într-adevăr, tematica pe care am abordat-o este destul de complexă, dar există factori care au generat acest lucru. Faptul că sînt eleva unui liceu sanitar este oglindit în ceea ce lucrez. Cu toate acestea rămîn o adeptă a romantismului, deci ador peisajul.

– Pentru că ai amintit parțial tangența pe care o putem găsi în pînzele tale cu medicina, spune-mi totuși de ce ai ales aceste două drumuri, ele nu merg cumva în direcții diferite ?

– Nu știu dacă sînt sau nu o adeptă a terapiei prin muzică sau pictură, prin artă în general. Pictez pentru a mă exterioriza, pentru a mă defini ; cred că într-adevăr pictura și medicina sînt modurile în care te poți apropia cel mai mult de om.

– Ar fi trebuit să te întreb care sînt modelele tale în această lume a picturii ?

– Chiar dacă-l admir pe Michelangelo, pe Rafael sau Renoir, pe Van Gogh sau Leonardo da Vinci, rămîn totuși captivată de pastelurile lui Luchian, de „Carul cu boi” al lui Grigorescu, de Aman. Chiar dacă surisul Giocondei rămîne un miraj, prefer iarna lui Luchian, tonurile lui de alb, ocru și gri.

– Care este realitatea care oferă subiectele tablourilor tale ?

– Există într-adevăr o anumită realitate care mă inspiră. Tot ceea ce mă înconjoară generează portret, peisaj sau natură statică. Ador oamenii, cu viața lor cotidiană, îmi place mișcarea izvorită din tehnică, îmi place poezia lui Labiș cu soarele ce „s-a topit și a curs pe pămînt”.

– Care sînt proiectele tale de viitor ?

– Firește, să îmbin în continuare cele două drumuri pe care am pornit, să devin un cadru medical bine pregătit și o pictoriță a universului uman, deci vreau să mă dedic omului.

NINA AFTĂNASE,

cls. a XII-a A

PATRIE

Sărută-mă, patrie,
și spune-mi de ce-mi sînt zilele
albastre
cînd privesc zborul ciocîrliei
infinind coloane.

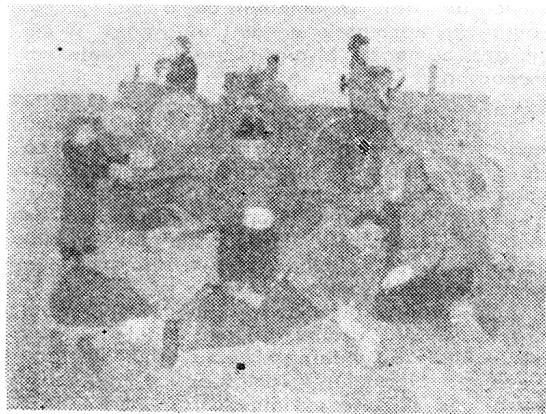
Sărută-mă, patrie,
și spune-mi pe strune-ngîinate de dor
povestea acelor bărbați
și-a acelor copaci : stejari și goruni.

Și ține-mă, patrie,
lingă buzele tale,
să ascult și să simt
cum viața
îmi umple ființa
de putere și dor,
de iubire, curaj
și de cîntec.

Sărută-mă, patrie,
pe buze, pe trunte,
și pune-mi în palmă
pămînt plămădit din ace
de brad,
să te simt mereu
lingă mine.

LUCICA VULTUR,

cls. a XII-a A



FESTIVALUL NAȚIONAL „CÎNTAREA ROMÂNIEI“



CREAȚIE, CERCETARE

C E N A C L U

NINA AFTĂNASE

secretara cenaclului „Excelsior“

A vorbi despre viața culturală din liceu, a vorbi despre valențele creatoare înseamnă a vorbi despre cenaclul EXCELSIOR. Conceput ca o modalitate de cultivare a tinerilor talente, născut în violetul apusurilor bacoviene, cenaclul a desfășurat o amplă activitate de creație și cercetare. Aceste două planuri s-au împletit armonios, finalizându-se prin sesiuni de comunicări științifice, seri de poezie și muzică tînără, muzică folk, sau publicarea unor creații ale membrilor cenaclului în diferite culegeri de poezie editate pe plan județean.

Născut oarecum sub auspiciul lui Bacovia, cenaclul și-a îndreptat atenția spre opera marelui poet, iar rezultatul s-a concretizat într-o sesiune de comunicări științifice prilejuită de cea de a IV-a ediție a Festivalului literar-artistic „George Bacovia“. Cu această ocazie ne-am întâlnit cu istoricul literar Ion Rotaru și cu prozatorul George Bălăiță, participanți la festival. Sperăm că și la ediția viitoare, a V-a să omagiem cum se cuvine opera marelui poet băcăuan.

Secția de cercetare a cenaclului a avut și multe alte activități. Dacă întâlnirea cu poetul Sergiu Adam, analiza romanului său „Iarna, departe...“, cît și a liricii sale au oferit elevelor Mariana Robu și Iuliana Gerguț posibilitatea unor studii interesante de psihologie și creație, iar tuturor participanților posibilitatea de a cunoaște aprofundat opera unui scriitor de valoare, Centenarul Independenței a avut rezonanțe tricolore în inimile noastre tinere și într-o sesiune de comunicări științifice dedicată acestui eveniment am simțit viața din „Peneș Curcanul“, din „O scrisoare de la Muselim Selo“, din lirica dedicată acestui eveniment, sau din romanele lui Duiliu Zamfirescu. Dar nu doar evenimentele importante, sau opera marelui Bacovia

au stat în atenția noastră. Membrii cenaclului au căutat esența din operele unor scriitori ca St. Aug. Doinaș, Marin Sorescu, Mihail Sadoveanu, Liviu Rebreanu, Nicolae Labiș, Duiliu Zamfirescu, Octavian Goga. Cele mai bune comunicări au fost prezentate în sesiunile anuale ale cenaclului, sau în cadrul oferit de sesiunea județeană de comunicări „Grigore Moisil“.

Cenaclul a mai ținut sesiuni științifice omagiale, dedicate împlinirii a 60 de ani de la Unirea Transilvaniei cu România și Congresul al XII-lea al P.C.R.

Planul cercetării și-a găsit un corespondent tot atît de valoros în valențele creatoare ale celor care fac parte din secția de creație a cenaclului. S-a scris poezie, s-a citit și s-a analizat poezie. S-au scris și s-au adaptat texte pentru muzica folk, reprezentată cu succes pe scena festivalului național „Cîntarea României“ de colegele noastre Beatrice Balan și Gabi Cojoc. Activitatea de creație a fost încununată de realizări ca scenariul de film „Surîsul Hiroșhimei“ de Iuliana Gherguț, de publicarea în diferite culegeri a unor poezii semnate de Gabriela Veleșcu, Lucica Vultur, Ilona Tudose, de participarea elevei Beatrice Balan la spectacolele cenaclului ATENEU, de faptul că membre ale secției de interpretare a cenaclului au fost selectate pentru ansamblul județean al tineretului.

Un loc deosebit în activitatea noastră l-a ocupat culegerea de folclor. Avem deja un album de creații populare culese din județele Bacău și Neamț, iar pe bandă de magnetofon un „Jian“ interpretat de colegele noastre venite din satele Ceahlăului.

Secția de creație a discutat cu seriozitate și competență poezii și reportaje semnate de Mihaela Bortos, Fănica Ivan, Gabriela Veleșcu, Lucica Vultur, Ilona Tudose, Mariana Robu, Beatrice Balan. Încercăm ca, prin întreaga noastră activitate, să fim un adevărat izvor de cultură, izvor ce încearcă să ofere tuturor apa lui cristalină.

Hai, vino

Hai, vino să ne împletim
 prin păr trunze
 și să așteptăm să ne picure
 pe buze roua cuvintelor
 nerostite încă ,
 vino să ne-ascundem
 în noaptea vremii
 și de acolo să ascultăm
 ecoul : Noi... noi... noi...
 Hai, vino să-ntindem plângând
 brațele spre lumină
 și s-așteptăm cîntînd
 ca ea să se strecoare
 printre degete
 spre pămînt
 prin noi !
 Hai, vino s-așteptăm
 și noi
 începutul...

Epilog

O clipă am rămas cu toții în loc.
 O clipă lumea a fost
 propria ei machetă.
 O imensă machetă a vieții.
 O clipă înainte ca punctul final
 să cadă
 în roi de neutroni
 sfîșiindu-ne sufletul,
 am gîndit :
 Absurd ! Și-am fi putut fi !

Asfințit

Strecurindu-se prin ramuri,
 lumina se cerne
 cuminte,
 așternîndu-se pe pămînt ;
 ca și filele unei cărți,
 frunze îngîndurate
 de prea multă viață
 cad, împrăștiind umbra,
 presînd între ele
 cioburi de soare.
 Printre firele de iarbă
 se adună în buchete
 înserarea.
 Petalele răsfirate de vînt
 se agață de crengi
 țesînd
 din lumină, noapte și foc,
 asfințitul.

Crez

Să cred că sint arbore
 ce stă la răscruce
 Să simt prin mine trecînd
 suflarea pămîntului ;
 Să mă știu frunză doinînd
 și floare cu aripi de lumină
 dăruind bucuria
 existenței
 celor însetați de liniște
 Să fiu calea spre soare
 a șoptelor
 ce vin din țărîină
 și mina ce înnoadă vînturile
 Să ced că sint arbore
 ce stă la răscruce

LUCICA VULTUR,
 cls. a XII-a A

Românul

Am cerul într-o mină,
 În cealaltă am marea,
 Iar Dunărea albastră
 Mi-e graiul și cîntarea.

Am mijloc mlădios, înalt
 Incins cu un chimir de munți
 În care bogățiile-am păstrat
 De la străbunii cei cărunți.

Am spatele lat ca Bărăganul
 Și piept ca Porțile de Fier
 Sint muncitorul și oșteanul
 Cu brațe tari ca de oțel.

Prin vine-mi curge singele cel sfînt
 Vărsat de neamul Decebal-Traian
 La vremea cînd acest pămînt
 A fost umbrit de vreun dușman.

Iar cîne sint de vrei să știi
 Îți voi răspunde : sint Român !
 Drag oaspete tu poți să-mi fii
 Ți-oi da bucate, piine, vin.

Dar de ascunzi vreun gînd dușman
 Mai bine să te-ntorci îndat'
 Căci Mircea e tot la hotar
 Și a rămas ne-nduplecat

Va rosti ca și-altă dată
 Stînd în fruntea unei oști :
 „— Eu nu ți-aș dori vreodată
 Să ajungi să ne cunoști.”

Întoarcerea

M-am întors aici
Călăuzit de urmele roz ale pașilor
Ce mă întâmpinau
În contururi albastre.
Salcia aplecată e fata
Care spăla rufe la riu.
Brațele ei culeg undele
În cutărul de umbre
Iar vântul ni le așterne în sufler
Ca să treacă peste ninsoarea lor amintirile
Ușoare, cu pașii lor dureroși în adânc.
M-am întors aici
Călăuzit de urmele roz ale pașilor
Ce mă-ntâmpinau
În contururi albastre.

Căprioara

Voi ați ademenit căprioara din mine
cu flori, cu poieni,
cu lumină, cu chemări,
cu păsări cîntări.
Spini în flori ați ascuns
să mi-o-însingerați,
Capcane-n poieni ați pus
să mi-o infierați,
Cu lumini, foc ați adus
să mi-o-nspăimîntați,
Vraje din chemări au curs
să mi-o fermecați,
Păsări răpitoare ați pus
să mi-o și vînați,
Minciuni cînturile-au spus
să mi-o-nveninați.
Dar ea la mine vine
Din vis prin voi trecînd
Cu flori în poieni,
Cu lumini în chemări,
Cu păsări cîntări...

Stele

Vremea se cerne peste copacul
Din care a crescut cenușie
Rupînd o nouă durere
Turturica.
Soareii, în față
I-a mai crescut un munte
Și nuferi s-au deschis pe boltă.
Ascunse-n lacrimi
Nu se mai văd
Gînduri ce-adună
Ochii ei negri.
Se scurg doar ca frunze
Apoi se risipesc — stele.
Noaptea, plîmbați-vă numai pe cer
Să nu călcați stelele pămîntului.

GABRIELA VELEȘCU
cls. a XII-a A

Cum s-a născut sfîrșitul

Victimelor de la Hiroshima

Mă uit la soarele ce se rostogolește
Plin de tristețe și noapte
Spre vremurile care vor veni
Spre noi sau spre el
Inima mea albă ca un ghiocel
Vrea să prindă soarele
Care merge spre mare.
Lingă el apare o pasăre uriașă
Ca o noapte neagră
Și aruncă asupra lui
Un trecut năvalnic care-l face neputincios
Și fără viață.
Un gîndac ce-și plinge părinții
Privește încă odată spre soarele
Ce-a fost cîndva
Și nu mai zărește nici un strop de lumină,
nici un strop de viață
Nici măcar floarea pe care
Cu cîteva secunde în urmă
Se jucau drăgălaș două albine.
Unde-or fi zburat cele două gospodine ?
Unde s-a ascuns soarele ?
În peștera de dincolo de noaptea neagră,
Sau l-a furat pasărea aceea uriașă
Luîndu-l în ghearele ei metalice ?
Dar unde o fi zburat imensa pasăre ?
A pus la cale să fure și luna și stelele ?
Oare de ce-i atîta cenușiu ?
Că nu văd nici un vulcan
Dincolo, sau dincoace,
Sau peste Marea Moartă ?
...Și inima varsă peste cenușa infernului
O lacrimă roșie,
O rămășiță din fostul soare,
Tristă ca ochii lumii
În care s-a întipărit ca o imensă durere
Imaginea sfîrșitului.

Ploua

Plouă și plouă
Cad stropi alene în geam
Mereu cad stropii de ploaie
În sufletul meu cad stropi
Stropi de zăpadă și gheață
Ninge în sufler
E iarnă
Și crește zăpada-n troiene
Și plouă și ninge
Și tremură plopul
Și tremură fruntea
Și inima plînge
Și lacrimi coboară
Și-i liniște-n zare
Și noaptea coboară
Și plouă și ninge
Și-i iarnă afară.

FÂNICA IVAN
cls. a XII-a A

Marin Sorescu: SARBATORI ITINERANTE

„Descintoteca”, primul volum cu poezii de dragoste ce purta pe copertă numele lui Marin Sorescu, a fost primit cu destulă răceală, ba chiar cu dezaprobări de critica de specialitate. Manolescu afirma chiar într-un articol din „România literară” că momentele bune ale poetului în această apariție sînt destul de rare. Poate că pentru însuși Sorescu „Descintoteca” a însemnat doar o introducere, o probă de jocuri de cuvinte fără o aprofundare a sensului, a sentimentului.

Iată însă că o nouă apariție, „Sărbători itinerante”, vine să întregască gama de poezii de iubire ale omului de litere – critic, poet, dramaturg, romancier – care este Marin Sorescu.

Aici autorul filozofează și iubește ca într-un joc matur, ca într-un joc de biliard unde din cauza rafinamentului totul pare de o simplitate copilărească. Realmente, aceasta este premiza de la care pornește Sorescu: lucrurile mici din banalitatea cotidiană sînt încărcate de poezie. Termenii bombastici trebuie aruncați din lexicul poetului, deoarece pentru a discuta amănunțele vitale ale oamenilor trebuie să fii înțeles de toată lumea. Ceea ce miră și uneori deranjează chiar la Sorescu este curajul. Poetul vorbește clar și fără ocolișuri despre aspecte pe care ne-am obișnuit să le trecem sub tăcere, să le scoatem din raza noastră vizuală:

„Așa trebuie să se / Scrie despre lucrurile grave / Și să avem curajul să ne / Dezvăluim secretele, care în ultimă instanță nu sînt / Decît fapte bune / Pot fi privite fără a roși căci vai, / Sînt atît de umane...”

În poezia volumului „Sărbători itinerante” te pierzi, intri într-un adevărat amalgam, aluneți imperceptibil de la o frază cu pretenții filozofice la declarații de dragoste. Ideile se succed într-o logică proprie și incontestabilă, cu nonșalanță, fără precipitări, ironic:

„Un pas greșit cu privirea / Țintă acolo sus și ai și căzut în filozofie.”

Eroul liric se joacă, de exemplu, cu o așa zisă „manie a herbarului”, îi prinde capul iubitei în mîini și-i declară:

„Am cules tot ce mi-a căzut în mîină / Lumină-rica, macul, / Cicoarea, sovîrful, turbăciunea cîinelui / (Asta e o buruiană) / Albăstrele, coada cocoșului și o să mai găsească eu și / Altele răsfrîndu-ți părul / Unde s-au încuibat / parfumurile / La presat”

În poezia lui Sorescu închizi ochii și-ți dai frîu liber imaginației, făcînd filozofie pe fondul vieții cotidiene, pentru ca, pueril și candid, să-i mai amintești iubitei că o iubești, uimindu-te cită seriozitate există într-un gest minor:

„Ce frumos îți mingii degetul de la piciorul stîng / Cu talpa piciorului drept.”

Nu ne mai simțim strînși de armurile cu care ne îmbrăcăm avînd pretenția decentului, a corectitudinii ipocrite, a moravurilor false.

„Îmi place cum faci gropițe la subsuoară și la / Subsuoara piciorului / Scriem și asta? Dă-i drumul – rupem din viață, din realitate.”

Dragostea soresciană e imaculată, nepătată de prejudecăți, ea e redescoperită la fel ca frumusețea corpului uman la Fidias, sau la renascentiști.

Ca într-un ritual ne dezlipim de pe figură măștile lui Doinaș pentru a se destinde o altă față a sentimentelor, dezmoțim adevărul măcar puțin timp și acceptăm că dacă sîntem adepții umorului englezesc, ne cad în dizgrație manierele exagerate, mai ales în dragoste:

„Îmi place cum te îmbraci / Nu ce pui pe tine, / ci gesturile / Mi-ai spus să nu mă uit dar nu pot

să nu mă uit / Dacă nu sînt legat la ochi / Căci pe tine te iubesc, nu te stîmez”.

Această iubire actuală, contemporană, chiar dacă trăiește în zgomotul secolului XX nu este poluată, poetul realizînd integrarea perechii undeva într-un colț de cosmos, de univers, într-un spațiu pur și infinit:

„Mi se lipesc buzele de țigară / De cînd n-am mai tras un fum / Din fuiorul părului tău – / Umbli cu capul în nori / Și părul ți-e plin de scînteii / Rămase de la trăsnete”.

Asta nu înseamnă că Sorescu e un romantic, e chiar un antiromantic, el însuși spune:

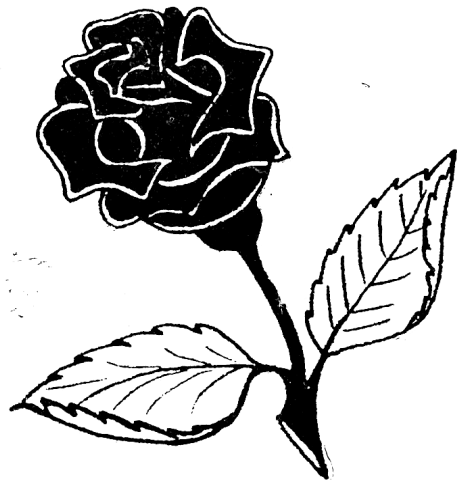
„Romantismul a lăbărțat esențialul / Transformîndu-l în dantelărie / Încît trebuie / să tragem / Cu buretele și s-o luăm de la capăt”.

Nu schițează măcar un gest pentru a ascunde artificialul din frumusețea iubitei, ba chiar îi găsește un fel de farmec contemporan:

„Știi că roșul acesta / Te face contemporană. / Se vede că ești brunetă sub arămiu? / De ce vă place vouă să fiți așa, în straturi?”.

Autorul jonglează cochet cu ideile, avîntîndu-se în întrebări lăsate premeditat fără răspuns, sau uneori pornind de la meditații dificile pentru a reveni la o actualitate mai confortabilă:

„Eu aș fi de domeniul trecutului / Tu ai fi de domeniul trecutului / Și nici măcar nu ne-ar fi învățat la istorie / Căci despre iubire nu se învață / Peste marile iubiri se sare / Nimeni nu îndoiaie pagina. Nu punem semn”.



Poezia lui Sorescu are un rafinament nefericit, cu care reușește să stimuleze imaginația noastră hrînindu-ne cu ideea că înotăm liberi în poezie, fiind însă tributari inconștienți talentului său. Se petrece același lucru ca în problema stilului sadovenian: ni se pare că autorul folosește un cel mai pur grai moldav, dar nici un moldovean nu va reuși să vorbească în limba sadoveniană.

Cînd ne cufundăm în lectura „Sărbătorilor itinerante” ni se pare totul normal, sîntem siguri că dacă poetul nu ar fi elaborat ideea am fi făcut-o noi, ea existînd în germene în subconștientul nostru. Pentru că întrebarea eminesciană „cine va găsi cuvîntul ce exprimă adevărul” rămîne totuși obsedantă. Marin Sorescu, chiar dacă nu a găsit „cuvîntul ce exprimă adevărul”, a reușit prin sinonime fin selectate să-l reflecte într-o forma cît mai apropiată de îndepărtata realitate.

MARIANA ROBU

cls. a XII-a A

CERCUL DE BIOLOGIE

Angajarea noastră în domeniul investigației științifice are o importanță deosebită în condițiile actuale, când ne formăm deprinderi de muncă practică independentă, când ne formăm ca oameni pentru societate. Introducerea în activitatea de cercetare este precedată de o pregătire adecvată și o stimulare a interesului pentru biologie prin consultarea bibliografiei recomandate de autorii manualelor și în cadrul lecțiilor, prin consultarea și cercetarea altor titluri în afara celor indicate.

* Aplicațiile practice pe teren ne-au oferit posibilitatea de a observa, de a cerceta și de a interpreta de pe poziții științifice structurile și fenomenele din natură, interrelațiile și explicarea cauzală a proceselor și legilor care acționează la nivelul materiei vii, am descoperit elemente ale vieții care ne-au pasionat.

Lucrările practice aplicative și de cercetare din laborator ne oferă posibilitatea confirmării rezultatelor la care au ajuns oamenii de știință care și-au adus contribuția la dezvoltarea biologiei.

Pe lângă interesantele activități din cadrul cercului, referatele și comunicările științifice pe probleme de actualitate ale biologiei, prezentate la sesiunile științifice organizate pe plan local, județean și național ne-au permis accesul la cunoașterea marilor probleme care fac obiectul domeniului nostru și satisfacția unor împliniri apreciate ale muncii noastre. Participarea cu interes și pasiune și integrarea noastră în munca de cercetare se reflectă și în modul în care ne-am afirmat la competiția de mare prestigiu care este „Olimpiada de biologie”. În anul școlar trecut, de exemplu,

20 de membri ai cercului de biologie au luat premii la faza județeană, iar la faza pe țară, toți cei patru elevi care au participat de la liceul nostru au primit premii.

Deosebit de educative pentru membrii cercului de biologie au fost întâlnirile cu diferiți specialiști de mare prestigiu și cu oameni de știință, cum a fost întâlnirea cu acad. Eugen Macovski, cu Ștefan Milcu ș.a., ca și participarea la unele sesiuni de comunicări științifice ale cadrelor didactice și specialiștilor din domeniul biologiei.

Muncind și perseverind în activitatea noastră, înregistrăm progrese care ne dau de pe acum satisfacția unei activități pe care o vom practica la locul de muncă și în alte forme de învățămînt. Munca de cercetare, de colaborare cu cei care studiază natura și care ne călăuzesc pașii în labirintul și tainele biologiei este, credem noi, una dintre principalele căi de formare a specialiștilor de care țara noastră are nevoie.

ȘTEFANIA ANGHEL,
cls. a XI-a B



OLIMPIADELE

În anul școlar trecut elevii liceului nostru au obținut rezultate foarte bune la olimpiadele școlare. Dintre elevii care au participat la faza județeană a olimpiadelor, 20 au obținut premii și mențiuni la *Biologie*, iar 5 la *Limba și literatura română*. La faza pe țară, toate cele patru eleve ale liceului nostru care au participat la *Biologie* au obținut premii.

Publicăm mai jos numele premiantelor, cărora le urăm în continuare multe și cât mai mari succese pe drumul dificil dar atât de frumos al cuceririi științei!

Limba și literatura română: Popa Gabriela XII – M; Robu Lău Maria XI – M; Aftănase Nina XI – II; Mardare Carmen XI – M; Arsenoia Liliana X – M.

Biologie: Alexandru Mirela IX – I; (I pe țară); Cotfas Mioara IX – I (III pe țară); Ghimici Doina

IX – II; Cirlan Nicu IX – II; Ungureanu Ana IX – II; Popa Gina IX – III; Buganu Dana IX – III; Radu Nuța IX – III; Bostan Camelia IX – M; Anghel Ștefania XI – I (M pe țară); Vetrea Viorica – X – II; Birjoveanu Angelica X – II; Bacoșcă Rodica X – II; Ciobanu Cristina X – M; Simon Carmen X M; Vultur Lucica XI – I (premiul U.T.C. pe țară); Arsenie Mirela XI – II; Codreanu Mariana XI – III; Chiriac Elena XI – M; Boaru Maria XII – II.

În acest an școlar, liceul nostru s-a situat pe locul II pe județ în ceea ce privește numărul premiilor obținute de elevele noastre la faza județeană.

S-au luat 30 premii la biologie, 4 premii la limba și literatura română, 4 premii la filozofie, 1 premiu la economie politică, 1 premiu la istorie și 1 premiu la limba franceză. La faza pe țară ne vor reprezenta elevele de la biologie.

Le urăm succes!

FENOMENUL DE REZONANȚA MAGNETICĂ NUCLEARĂ

Magnetism nuclear

Se știe că multe nuclee posedă dipoli magnetici ; este deci posibil, ca o probă ce conține astfel de nuclee să prezinte în exterior efecte magnetice importante produse de nucleele sale. Momentele magnetice nucleare sînt cu cîteva ordine de mărime mai mici decît cele asociate mișcării electronice din atom sau care ar fi de asemenea mai mici în comparație cu aceleași efecte produse de magnetismul electronic.

Pentru detectarea magnetismului nuclear voi descrie metoda de rezonanță magnetică nucleară. Această metodă este larg folosită și în studiul paramagnetismului, feromagnetismului, antiferomagnetismului și ferimagnetismului în care cazuri efectele magnetice nu sînt asociate nucleelor ci electronilor atomici. Metoda de rezonanță nucleară a fost dezvoltată concomitent (1946) dar independent unul de către celălalt de Purcell și Bloch. Se măsoară momentul magnetic al protonului. În principiu aceasta se poate realiza plasînd proba ce conține protoni într-un cîmp magnetic extern de inducție \vec{B} și măsurînd energia ($=2\mu B$) necesară pentru a roti momentele magnetice ale protonilor cu 180° . O descriere riguroasă a procesului se face prin prisma

mecanicii cuantice, însă cu destul de bună aproximație se face și prin metodele fizicii clasice. În fig. (1) se vede un proton al cărui moment cinetic propriu \vec{L}_p face $\angle \theta$ cu un cîmp magnetic extern uniform \vec{B}

În figura alăturată (2) este arătat un giroscop a cărui omment cinetic Lg face $\angle \theta$ cu cîmpul gravitațional extern \vec{g} . În ambele cazuri există un cuplu ce tinde să aducă axa obiectului în rotație, paralel cu cîmpul. Pentru proton momentul cuplului este :

$$\vec{M} = \mu \times \vec{B} \quad M_p = \mu B \sin \theta$$

Analog pentru giroscop momentul corespunzător este

$$M_g = mgr \sin \theta$$

unde r este coordonata centrului de masă a giroscopului iar m masa sa.

Se poate demonstra că un giroscop posedă și o mișcare de precesie în jurul unei axe verticale cu o frecvență unghiulară dată de

$$\omega_p = \frac{mgr}{Lg}$$

unde Lg este momentul cinetic (de spin) al giroscopului. Protonul ce posedă un moment cinetic de spin cuantificat va avea și el o mișcare de precesie în jurul direcției cîmpului (magnetic) sub acțiunea cîmpului (magnetic).

Se demonstrează în acest caz că frecvența Saimon pentru proton

$$\omega_p = \frac{\mu B}{L_p}$$

De la mișcarea oscilatorie știm că putem modifica energia unui sistem oarecare ce se află în mișcare periodică dacă acționăm asupra sa din exterior cu o frecvență identică cu cea a mișcării sale – ceea ce reprezintă de fapt condiția de rezonanță.

Ca influență exterioară asupra protonului în mișcarea de precisie putem folosi un cîmp magnetic alternativ mic B_{osc} normal la cîmpul constant \vec{B} . Acest cîmp oscilant se însumează vectorial cu cîmpul constant și cîmpul rezultat va varia între limitele

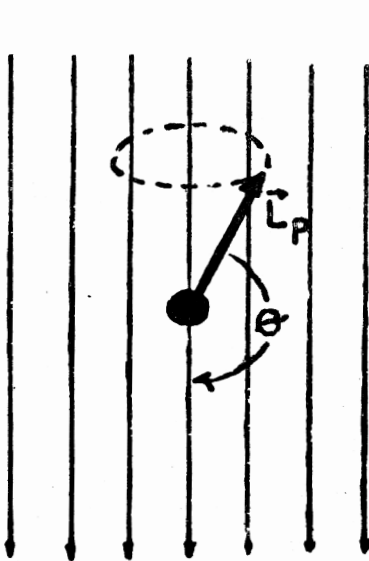


Fig. 1

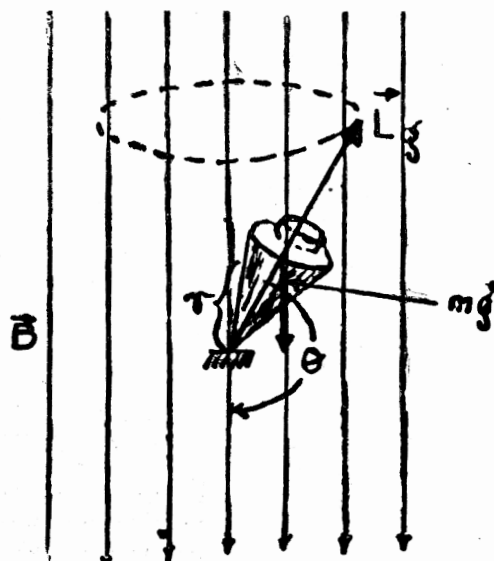


Fig. 2

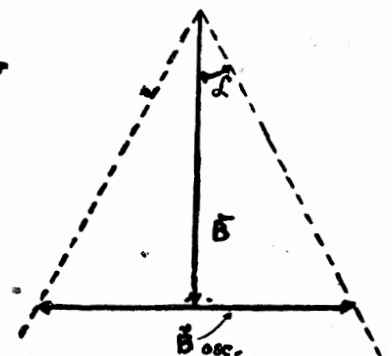


Fig. 3

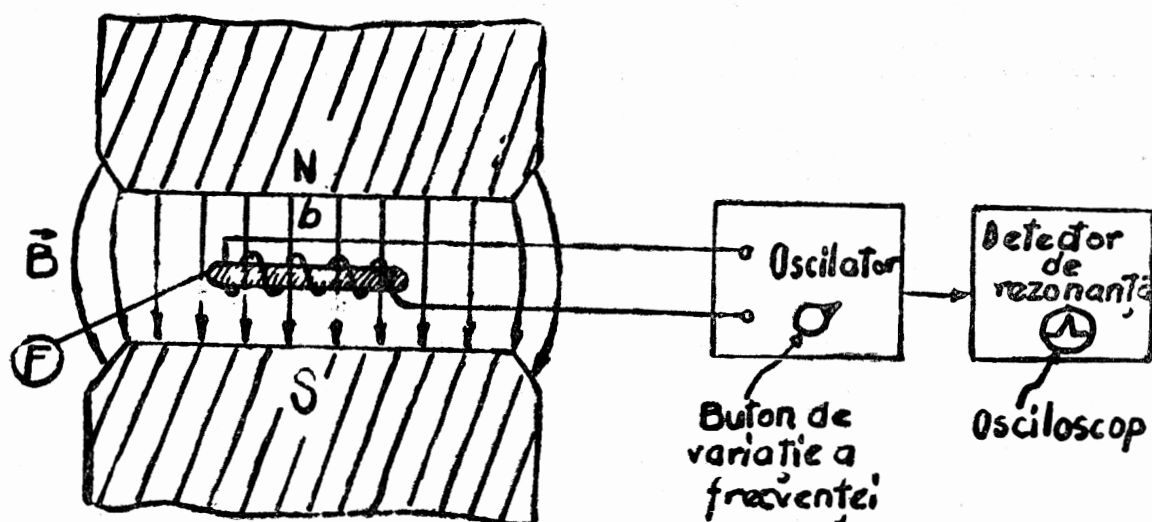


Fig. 4

indicate prin linii punctate în figura (3). Dacă frecvența unghiulară ω_0 a cîmpului oscilant se ia egală cu frecvența unghiulară de precizie ω_p a protonului, protonul în mișcarea sa de precizie va absorbi energie.

Creșterea energiei înseamnă creșterea unghiului θ din fig. (1). Condiția de rezonanță

$$\oplus \quad \omega_0 = \frac{\mu B}{L_p}$$

poate fi folosită la măsurarea momentului mag. μ

Plasăm protonul într-un cîmp cunoscut \vec{B} aplicăm un cîmp perturbator normal la el și variem frecvența unghiulară ω_0 a acestui cîmp perturbator pînă ce condiția de rezonanță \oplus este îndeplinită. Ne dăm seama cînd este satisfăcută ecuația de mai sus deoarece la rezonanță mulți dintre protoni vor tinde să-și inverseze sensul momentului cinetic propriu în cîmp, observînd că astfel energia procesului poate fi detectată prin metode electronice corespunzătoare.

În fig. (4) este rep. schematic dispozitivul experimental. Protonii ce se află sub formă de nuclee de hidrogen în molecula de apă, într-o mică fiolă F , sînt introduși într-un cîmp magnetic intens constant produs de un electromagnet ai cărui poli N și S sînt arătați. Cîmpul magnetic perturbator slab (orizontal) \vec{B}_{ose} este produs de o bornă mică S prin care trece un curent alternativ de înaltă frecvență. Acest curent este produs de un oscilator de radiofrecvență a cărei frecvență unghiulară ω_0 poate fi

variata; la oscilator este conectat un „detector de rezonanță” electronic ce indică momentul cînd este absorbită energia de la oscilator, energie folosită la inversarea momentelor protonilor. În principiu, se variază frecvența unghiulară ω_0 a oscilatorului pînă ce detectorul de rezonanță arată că ec. este satisfăcută – și fig. 5. Deci mom. mag. μ poate fi determinat măsurînd pe B și ω_0 . Pentru proton se obține valoarea :

$$\mu_p = 1,41044 \cdot 10^{26} \text{ A} \cdot \text{m}^2$$

LILIANA PARASCAN

cls. a XI-a A

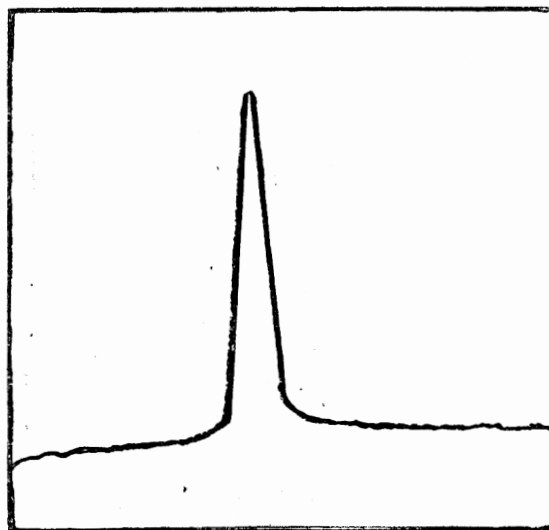


Fig. 5

PROBLEME PROPUSE
PROBLEME REZOLVATE
FIZICĂ

Masa unui corp suspendat de un resort cu masa neglijabilă este $m=4$ kg, iar forța de revenire $F=IN$, corespunzătoare elongației de 25 mm.

Știind că perioada oscilației resortului este egală cu perioada unui circuit oscilant alcătuit într-o bobină și un condensator care are distanța dintre armături de 10^{-2} m, iar suprafața armăturilor de 10^{-2} m², permitivitatea relativă a materialului izolator fiind de $\epsilon = 3$, să se afle inductanța L a bobinei.

Rezolvare :

$$T = 2\pi \sqrt{\frac{m}{k}}$$

$$F = -Ky \Rightarrow K = \frac{1}{25 \cdot 10^{-3}} = \frac{10^3}{25} \text{ 40 N/m}$$

$$T = 2\pi \sqrt{\frac{4}{40}} = \frac{2\pi \cdot 2}{2 \cdot \sqrt{10}} = \frac{2\pi}{\sqrt{10}}$$

$$T_{\text{circuit}} = \frac{2\pi}{\sqrt{10}} = 2\pi \sqrt{L \cdot C}; \epsilon = \epsilon_0 \epsilon_r = 8,856 \cdot 10^{-12} \cdot 3 = 26,568 \cdot 10^{-12} \text{ F/m}$$

$$C = \frac{\epsilon S}{d}; C = \frac{26,568 \cdot 10^{-12} \cdot 10^{-2}}{10^{-5}} = 26,568 \cdot 10^{-9} \text{ F}$$

$$T = \frac{2\pi}{\sqrt{10}} = 2\pi \sqrt{L \cdot C} \Rightarrow \frac{1}{10} = L \cdot C \Rightarrow$$

$$L = \frac{1}{26,568 \cdot 10^{-9} \cdot 10} = \frac{10^8}{26,568} \approx 4 \cdot 10^6 \text{ H}$$

PARASCAN LILIANA
cls. a XI-a



PROBLEME PROPUSE
PROBLEME REZOLVATE
CHIMIE

Problema nr. 1

Determinați formula substanței care conține 43,39% Na 11,32% C și 45,28% O.

Rezolvare

Notăm formula substanței : $Na_x C_y O_z$. Aflăm numărul de atomi ai fiecărui element din moleculă, împărțind procentul la masa atomică a elementului respectiv.

$$x = \frac{43,39}{23} = 1,89 \text{ atomi de Na}$$

$$y = \frac{11,32}{12} = 0,94 \text{ atomi de C}$$

$$z = \frac{45,28}{16} = 2,83 \text{ atomi de O}$$

Aflăm raportul de combinare a atomilor :

$$x : y : z = 1,89 : 0,94 : 2,83 \text{ sau}$$

$$x : y : z = 2 : 1 : 3$$

Identificăm necunoscutele :

$$x = 2, y = 1, z = 3$$

Substanța are formula $Na_2 CO_3$.

DAVID MIHAELA
cls. a X-a A

Problema nr. 2

În industrie, pentru neutralizarea acizilor care se pierd din instalații, se folosește lapte de var, o soluție de hidroxid de calciu.

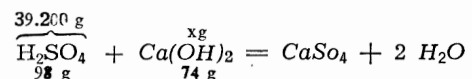
Calculați cantitatea de var nestins (oxid de calciu) din care se obține laptele de var necesar neutralizării a 39,2 kg acid sulfuric.

Rezolvare :

Se transformă în gram cantitatea de substanță dată :

$$39,2 \text{ kg} = 39,200 \text{ g}$$

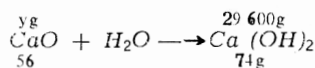
Se scrie ecuația chimică dintre acidul sulfuric și hidroxidul de calciu



$$\frac{39,200 \text{ g}}{98 \text{ g}} = \frac{x}{74 \text{ g}}$$

$$X = \frac{39,200 \text{ g} \cdot 74 \text{ g}}{98 \text{ g}} = 29,600 \text{ g}$$

Sunt necesare 29.600 g hidroxid de calciu, aflat în soluție. Se calculează cantitatea necesară de oxid de calciu, cu ajutorul ecuației chimice de mai jos :



$$\frac{y}{56} = \frac{29.600 \text{ g}}{74 \text{ g}}$$

$$y = \frac{29.600 \text{ g} \cdot 56}{74} = 22.400 \text{ g CaO}$$

$$22.400 \text{ g} = 22,4 \text{ kg de CaO}$$

R : Sunt necesare 22,4 kg oxid de calciu.

DAVID MIHAELA
cls. a X-a A

Problema nr. 3

I Să se arate că diferența dintre masa moleculară a unui alcan oarecare și masa moleculară a alchinei alcanului respectiv, cu același număr „n” de atomi de carbon în moleculă, este egală întotdeauna cu aceeași constantă „k”.

II. Dacă se arde sotechiometric o cantitate de acetilenă numeric egală cu valoarea constantă „K”, exprimată în moli, se cere masa butanului din care s-ar obține prin combustie același volum de anhidridă ?

III. Să se scrie ecuațiile reacțiilor chimice și sotechiometrice corespunzătoare reacțiilor de ardere ale alcanilor și alchinelor pentru cazul general, fără să existe coeficienți fracționari.

IV. Între ce limite este cuprins volumul aerului necesar la arderea unui mol de alcan sau de alchină cu același conținut de carbon în moleculă ?

Rezolvare :

I. Trebuie arătat că rezultatul diferenței dintre masa moleculară a unui alcan și a unui alchin cu același număr „n” de atomi de C în moleculă este întotdeauna același nr., deci constantă.

$$M_{H_3C} - CH_3 = 30; \quad M_{HC} \equiv CH = 26;$$

$$M_{etan} - M_{etina} = 30 - 26 = 4$$

$$M_{H_3V} - CH_2 - CH_3 = 44 \quad M_{HC} \equiv C - CH_3 = 40$$

$$M_{propan} - M_{propina} = 44 - 40 = 40$$

Generalizat :

Formula generală a unui alcan C_nH_{2n+2} ;

Formula generală a unui alchim C_nH_{2n-2}



Masele moleculare corespunzătoare celor două formule generale :

$$M_{C_nH_{2n+2}} = 12n + 1(2n + 2);$$

$$M_{C_nH_{2n-2}} = 12n + 1(2n - 2)$$

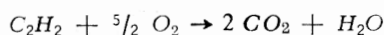
Efectuăm diferența :

$$\begin{aligned} M_{C_nH_{2n+2}} - M_{C_nH_{2n-2}} &= 12n + 2n + 2 + 2 - \\ &- 12n - 2n + 2 = 4 \end{aligned}$$

Deci :

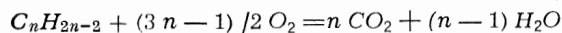
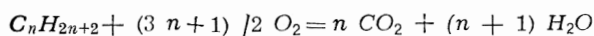
$$M_{C_nH_{2n+2}} - M_{C_nH_{2n-2}} = K; (K = 4);$$

II. Acetilenă și butanul ard conform reacțiilor :

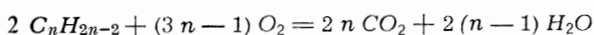
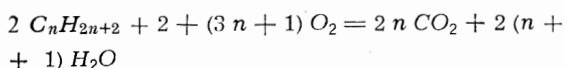


Din 4 moli acetilenă rezultă 4 volume molare de anhidridă carbonică care poae fi obținută prin arderea a 2 moli de butan, adică :
 $2 \cdot 58 = 116 \text{ g } C_4H_{10}$.

III. Ecuațiile reacțiilor chimice :



Aceleași ecuații dar fără coeficienți fracționari :



Ecuațiile stoechimice :

$$\begin{aligned} 2(12n + 2n + 2) + (3n + 1) \cdot 32 &= \\ &= 2n \cdot 44 + 2(n + 1) \cdot 18 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 2(12n + 2n - 2) + (3n - 1) \cdot 32 &= \\ &= 2n \cdot 44 + 2(n - 1) \cdot 18 \end{aligned}$$

IV. Volumele de oxigen necesare pentru arderea a câte un mol de alcan și alchină sînt :

$$v_1 = 3n + 1) / 2 \cdot 22,4 = 11,2(3n + 1) \text{ litri litri (pt. alcan)}$$

$$v_1 = (3n + 1) / 2 \cdot 22,4 = 11,2(3n + 1) \text{ litri litri (pt. alchină)}$$

Volumele de aer corespunzătoare celor 2 volume le O_2 :

$$v_3 = 5 \cdot 11,2(3n + 1) = 56(3n + 1) \text{ litri}$$

$$v_4 = 4 \cdot 11,2(3n - 1) = 56(3n - 1) \text{ litri}$$

Volumul minim este consumat pentru alchină, iar cel maxim pentru alcan :

$$VE [56(3n - 1), 56(3n + 1)] \text{ litri de aer}$$

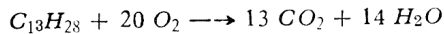
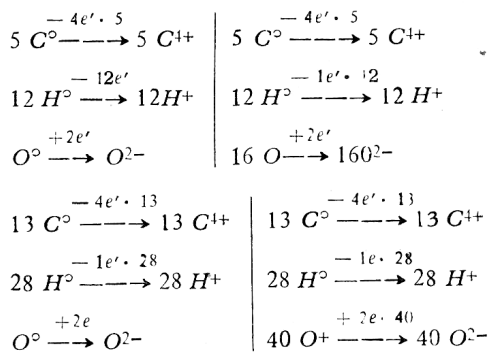
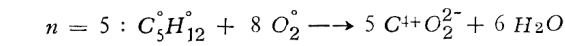
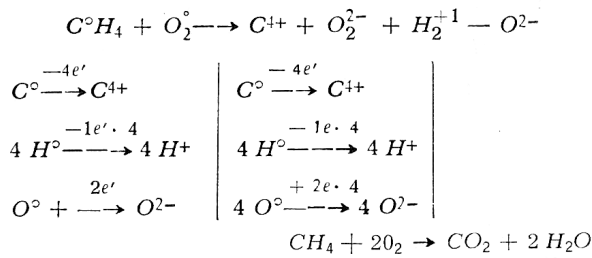
VOLMER GEORGETA
cls. a a X-a C

Problema nr. 4

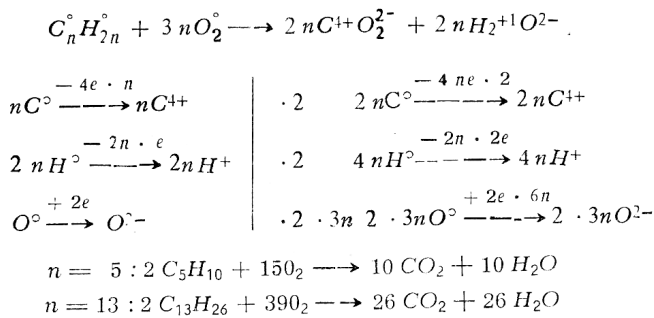
Reacția de oxidare completă a hidrocarburilor (arderea) conduce, final, la CO_2 și H_2O . Considerînd că atît C cît și H au în hidrocarburi starea de oxidație zero (C^0, H^0 , — legături covalente nepolare), să se scrie ecuațiile reacțiilor de ardere prin raționament redox.

Ținînd cont că formulele generale ale hidrocarburilor sînt : C_nH_{2n+2} pentru alcani, C_nH_{2n} pentru alchine și C_nH_{2n-2} pentru alchine, generalizați acest proces :

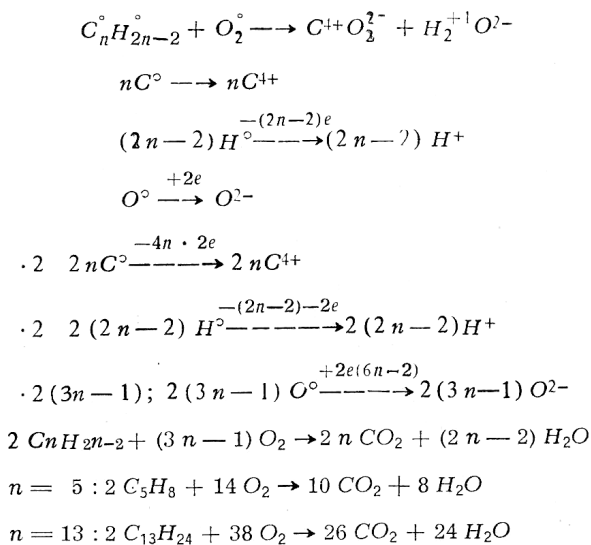
I



II



III



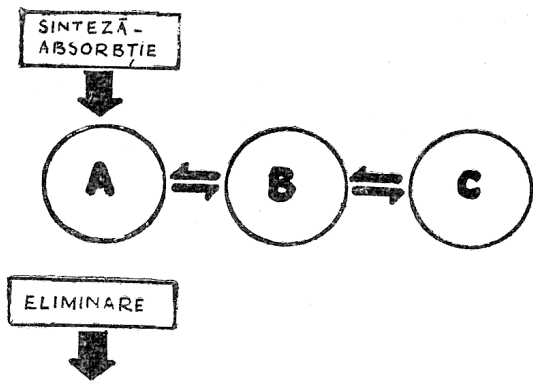
VOLMER GEORGETA
cls. a X-a C

COLESTEROLUL

BIOCHIMIE

Principală componentă a lipidelor serice și tisulare, cu rol în formarea membranelor celulare și transportul acizilor grași, pe plan teoretic în ansamblul metabolismului lipidic, cât și pe plan aplicativ, fiind unul din parametrii de bază în aprecierea dinamicii procesului de ateroscleroză cât și a stărilor de dislipidemie atât de frecvent întâlnite în patologie.

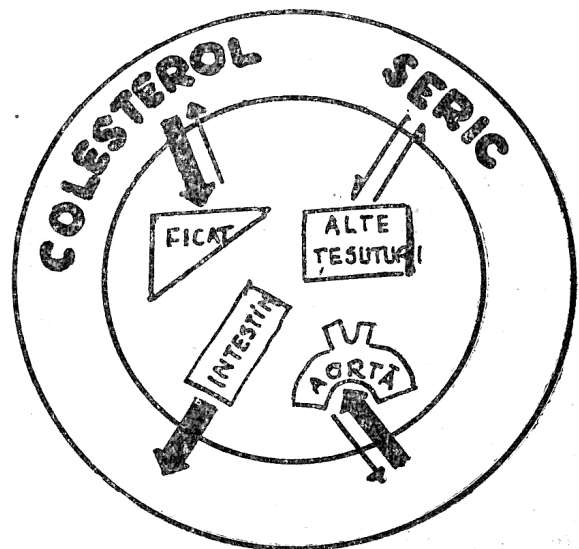
Colesterolul există în țesuturile animale sub două forme: esterificată (în combinație cu acizii grași) cât și sub formă liberă neesterificată. În celule apare în special în această din urmă formă. Are dublă origine: exogenă și endogenă. Originea exogenă este dependentă de aportul alimentar, dar ea se reflectă foarte puțin în valoarea colesterolului iar cea endogenă fiind demonstrată pe animale care deși alimentate cu hrană complet lipsită de colesterol, posedă totuși această componentă. Adus cu alimentatia, colesterolul este absorbit la nivel intestinal, transportat prin vasele limfatice spre circulația generală.



Biosinteza moleculei sale are loc preponderent în ficat, parcurgind 3 etape.

În prima etapă, are loc condensarea grupului acetil cu formarea unei unități ramificate cu 5 atomi de carbon (izopren).

În cea de a doua, izoprenul se polimerizează în squalen, pentru ca în cea de a treia etapă, acesta

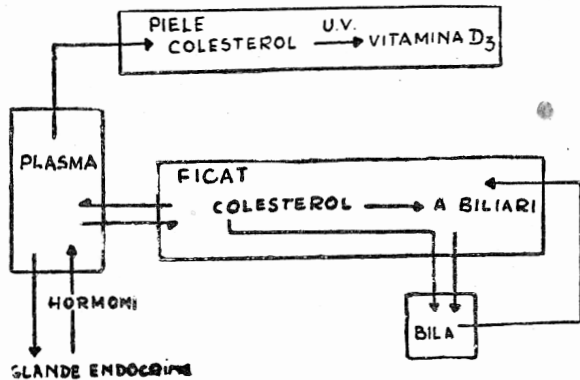


să se ciclizeze cu formarea unui precursor sterolic, lanosterolul, care prin dimetilare trece în colesterol, se admite după calculele făcute că organismul uman sintetizează zilnic 150–200 mg colesterol.

Biosinteza este însă dependentă de aport, colesterolul exogen scăzând sinteza celui endogen.

Studiile făcute cu izotopi au dus la schițarea unei compartimentări triple a colesterolului în țesuturi. Prima cu un turnover (schimb) foarte rapid între sinteză și eliminare, cea de a doua, mai lentă, și a treia, cu un ritm de schimb extrem de lent.

În ultima instanță, colesterolemia (nivelul colesterolului sanguin) rămâne parametrul care reflectă homeostazia acestui sterol în organism.



Preponderența colesterolului seric este de origine endogenă în cazul unei alimentații cu conținut normal în colesterol. Aceasta presupune în primul rând o sinteză hepatică, intestinală și în alte țesuturi precum și schimbul colesterol plasmatic – colesterol tisular. În organismul uman, dinamica schimbului colesterol plasmatic – colesterol tisular nu este egală în cele două sensuri atât ca mărime cât și ca teritorializare.

Biosinteza este corelată cu cea a acizilor grași grație componenței intermediare comune, acetil – CoA și inhibată de o serie de compuși ce interferează cu utilizarea acestora în vederea altor biosinteze.

Referindu-ne acum la degradarea (catabolismul) colesterolului, acesta se elimină în marea majoritate prin bilă.

Deversat în bilă este readus ficatului prin vena portă și din nou excretat în bilă, realizând astfel un ciclu enterohepatic.

Catabolismul colesterolului nu implică degradarea inelului sterolic ci numai a catenei laterale din molecula sa. El este precursorul altor steroizi importanți din organism: acizii biliari, hormonii steroizi, vitamina D.

Nivelul colesterolemiei variază în general între 150–200 mg%, în raport cu vîrsta și sexul.

Menținerea unui raport de 3/1 între cele două forme ale colesterolului: plasmatic (esterificat) – nesterificat, este de o importanță majoră, dereglarea sa în sensul creșterii putînd duce la perturbări grave în sfera hepatică. Intrînd în componența lipoproteinelor plasmatic, repartiția sa între diferite fracțiuni fiind mult mai importantă decît valoarea sa totală, colesterolul este considerat ca unul din markerii dereglării metabolismului lipidic. Variabilitatea sa peste limitele admise ale normalului (250 mg%) trebuie interpretată însă în contextul unei explorări lipidice mai complexe în care se apreciază și nivelul trigliceridelor, lipidelor totale, fracțiunile lipoproteinelor. Ambele cercetări întreprinse în lume și în țara noastră privind dinamica colesterolemiei în cadrul bolilor de nutriție (obezitate, diabet, dislipidemie) justifică interesul pentru acest important sterol. Și am dori să amintim înainte de a încheia că încă din 1938, savantul român Vanghelovici emitea ipoteza sintezei colesterolului de la gruparea acetil pe care parțial o verifică prin studii pe omogeneizate tisulare.

DĂNĂILĂ CORNELIA
cls. a XI-a B

PĂSĂRI DE IARNĂ LA BACĂU BIOLOGIE

Orașul Bacău, cu parcuri, cu grădini și livezi, cu trăsături geografice specifice zonei, ca și toate așezările umane oferă prilejuri interesante pentru efectuarea unor observații ornitologice, în toate anotimpurile, datorită unor condiții ecologice favorabile, cu totul deosebite care se creează aici pentru diferite specii de păsări.

Printre factorii mai importanți amintim în primul rînd hrana, adăpostul (microclimatul), lipsa răpitoarelor, posibilități pentru instalarea cuiburilor și influența pozitivă din partea omului. Pentru unele specii este suficient să se găsească pozitiv numai unul din acești factori, pentru altele sînt necesari doi sau mai mulți. Importanța acestora este adesea atât de esențială, încît unele specii nu pot exista în afara lor decît în număr redus de indivizi sau chiar pot lipsi.

Observațiile noastre din timpul iernii, privind avifauna orașului Bacău, efectuate în anii 1977–1979, au avut în vedere tipul de biotopuri specifice așezărilor urbane și orașului Bacău, care favorizează prezența unei avifaune deosebite pe anotimpuri și specifice zonei.

TIPURI DE BIOTOPURI DIN ORAȘUL BACĂU

Nr. Biotopul

1. Gara și sectoarele industriale
2. Cartiere vechi ale orașului
3. Suburbiile și clădirile vechi izolate
4. Suburbii tipice cu case situate în grădini
5. Cartiere de locuit noi
6. Locuri pentru agrement cu plantații tinere
7. Cimitire și locuri de agrement cu vegetație diferită ca vîrstă
8. Lunci și terenuri din jurul lacurilor de acumulare

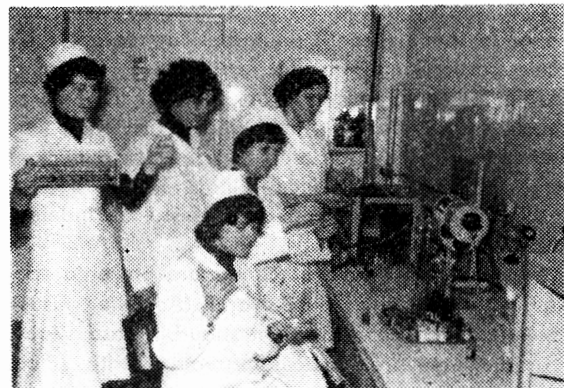
Vegetația

Tilia tomentosa, Rosa canina, Populus alba, Acer negruudo, Populus nigra

Malus domestica, Pirus sativa, Cydonia oblonga, Tilia tomentosa

Esențe diverse
Malus domestica, Pirus sativa, Juglanare gia, Prunus domestica, Prunus cerasifera, Morus alba, Morus nigra, Cerasus avium, Cerasus vulgaris, Cydonia oblonga

Acer negruudo, Populus alba
Acer negruudo, Aesculus hippocastanum, Tilia tomentosa, Tilia cordata, Morus alba, Morus nigra, Populus nigra, Pinus silvestris, Larix decidua, Acer platanoides



Acer negruudo, Tilia tomentosa, Thuja orientalis, Populus nigra, Juglans regia, Morus alba, Morus nigra, Cerasus avium
Populus alba, Populus nigra, Rosa canina, Prunus spinosa, Tamarix gallica

Având în vedere cerințele de viață și condițiile de mediu, coasocierea factorilor amintiți a determinat prezența unor „specii antropofile” și periodice. Un exemplu tipic în acest sens este guguștiucul (*Streptopelia decaoto*), specie care în condițiile Europei nu poate supraviețui decît în interiorul așezărilor omenești, deoarece găsește atît vara cît și iarna condiții optime de viață. În zona Bacăului guguștiucul beneficiază iarna de toți factorii (hrană, microclimat, lipsa răpitoarelor, protecția omului) în mod pozitiv, în toate biotopurile.

În condițiile orașului Bacău, vrabia de casă (*Passer domesticus*) și vrabia de cîmp (*Passer montanus*), specii frecvente în toate biotopurile, în stoluri adesea mixte, găsesc condiții optime de viață în tot timpul iernii. Unele specii ca : mierla (*Turdus merula*), codrosul de casă (*Phoeniculus phoeniculus*), pițigoii mare (*Parus major*), găsesc în așezările umane condiții suplimentare de hrană, microclimat favorabil și protecția față de răpitoare. Iarna, condițiile devin vitrege pentru păsări și unele specii sedentare se retrag din locurile unde au cuibărit la oraș, unde găsesc factori favorabili existenței lor.

Din aceste cîteva exemple date se constată că orașele și satele creează condiții ecologice favorabile de diferite grade, în unul sau în mai multe anotimpuri, pentru diferite specii de păsări. Prin observațiile noastre timp de 2 ani am constatat prezența unor păsări care ne-au atras atenția în mod deosebit. Observațiile noastre se referă mai ales la unele specii sedentare, precum și la unii oaspeți de iarnă sau de pasaj, care preferă venirea lor în orașe în perioada friguroasă. Prezența lor în această zonă o punem în legătură cu condițiile ecologice favorabile pentru aceste categorii de păsări, pe care le oferă așezările omenești și mai ales orașele mari, cum este și Bacăul.

Principalele condiții preferate de păsări în timpul iernii în Bacău sînt reprezentate prin surse bogate de hrană și protecție față de răpitoare. Situația cu totul deosebită prin caracterul și durata iernilor din anii 1977-1978 și 1978-1979 în Bacău a permis unele observații interesante. Astfel, iarna anului 1977-1978 a fost blîndă, cu precipitații sub formă de zăpadă mult reduse, cu o primăvară timpurie și secetoasă, (chiar în luna februarie au fost perioade de căldură cu totul neobișnuite). Iarna anului 1978-1979 s-a caracterizat printr-un climat mai geros, cu precipitații sub formă de zăpadă reduse, excepție făcînd luna februarie, cînd zăpada a durat pînă în prima decadă a lunii martie. Ca o consecință a acestor factori nu prea mult deosebiți din cele două ierni, oaspeții de iarnă au frecventat diversele cartiere ale orașului, parcurile, grădinile și au fost bine reprezentați ca număr de indivizi. Aceasta s-a datorat în primul rînd și existenței unei fructificații bogate a arborilor și arbuștilor care le-a asigurat hrana, cît și accesibilității hranei pe sol, datorită lipsei zăpezii o perioadă destul de îndelungată.

Aceste condiții au avut ca urmare prezența speciilor tipice de iarnă : păsărarul (*Accipiter nisus*), cucuveaua (*Athene noctua*) în suburbii, case situate în grădini, cimitire ; ciocănitoarea pestriță (*Picus major*), ciocănitoarea verde (*Picus viridis*) prin parcuri și grădini ; pițigoii mare (*Parus major*), în su-

burzii, cartiere, parcuri, grădini ; sticletele (*Carduelis carduelis*) prin grădini și suburbii cu case situate în grădini ; gaița (*Garrulus glandaris*) Sitta europaeax prin parcuri și grădini ; coțofana (*Pica pica*) prin parcuri, cimitire, grădini ; cioara de semănătură (*Corvus frugilegus*) în toate biotopurile ; mătăsarul (*Bombicilla garrulus*) botgrosul (*Coccothraustes coccothraustes*) prin grădini ; căldărașul (*Pyrrhula pyrrhula*) în parcuri și grădini, ba chiar și rămînerea aici pentru iarnă a unor specii tipice de pasaj ca : sturzul viilor (*Turdus musicus*) sturzul de vară (*Turdus philomelos*) prin grădini și parcuri ; fluerarul de munte (*Tringa hypoleucos*), codobatura de munte (*Moacila cinerea*) prin parcuri și suburbii, diferite specii de Anas, chiar și *Gavia arctica* care frecventează iarna apele noastre.

Din exemplarele studiate, reiese în mod evident ce mare importanță are, pentru toate speciile, existența posibilităților de hrană pe timpul iernii, factor esențial care determină rămînerea în același loc sau migrarea lor. Cînd aceste condiții sînt favorabile și pot asigura hrana unui număr mai mare de indivizi, aceștia rămîn, chiar dacă aparțin unor specii migratoare. Aceste cazuri dovedesc că nu frigul ci hrana reprezintă o cauză principală care obligă păsările să migreze. Frigul contribuie numai indirect, prin acoperirea pămîntului cu zăpadă sau prin înghețarea apelor.

Un aspect al modului de iernare a unor păsări tipic antropofile, ca cel observat la vrăbiile de casă, ținem să-l comentăm. Orașul Bacău, ca și alte orașe oferă în genere nu numai condiții de protecție în timpul zilei, ci constituie și locuri sigure de înoptat pentru această specie. S-a constatat fenomenul aglomerării vrăbiilor în diferite locuri din Bacău, unde lumina este puternică și permanentă, iar circulația populației mare. În aceste locuri au asigurată protecția față de răpitoare crepusculare sau nocturne, care le-ar ataca în alte locuri mai retrase. În luna februarie 1979, cînd stratul gros de zăpadă a acoperit suprafețe mari din Europa și din țara noastră, răpitoarele nocturne s-au găsit în imposibilitatea de a-și găsi hrana preferată (rozătoarele). În această situație au ajuns în orașe în căutarea altor surse de hrană, printre care și în primul rînd vrăbiile. Numai așa se explică prezența cifului (*Asio otus*) într-un număr mare și atacul noaptea de noaptea asupra vrăbiilor din pomi. Pe la mijlocul lunii martie s-a observat prezența unor păsări sosite din cartierele lor de iarnă, deși timpul, în condițiile țării noastre era încă tipic de iarnă. Acest fenomen dovedește existența la păsări a celui „timp interioar” care determină pornirea în migrație de la locul de iarnă, indiferent de condițiile existente în locurile de nidificare.

ANGHEL ȘTEFANIA

cls. a XI-a



TEMA SACRIFICIULUI

În „TRANDAFIRUL NEGRU“
de Ștefan Augustin Doinaș

LITERATURĂ

Poet de factură modernă, dar cu o pronunțată tentă de neoclasicism, sibianul prin studii și ieșeanul prin debut Ștefan Augustin Doinaș se remarcă în poezia română printr-o calitate deosebită a creației și o mare disponibilitate lirică mascată în rime de o mare finețe artistică și o intensă trăire atît a personajului liric, cit și a celui epic. Lumea acestui poet este prin excelență o lume precreată și descoperită în acel ungher al ființei în care negăm exteriorul și devenim egoiști cu noi înșine, refuzîndu-ne existența punților ce ne-ar trezi în realitatea copleșitoare a vieții cotidiene. Lumea lui Doinaș este ca o pădure de brazi în care clocoțeste viața, iubirea, în care om sau animal trăiesc sub semnul unui destin bine stabilit, o lume vie, dar, din păcate, apărută din valurile unei mări capricioase ca însăși firea omului. Acest lucru duce la formarea unei atmosfere de autentică baladă. „Trandafirul negru“ este o reeditare a „Mănăstirii Argeșului“ într-o manieră inedită, proiectînd acțiunea nu în timp, în istorie, ci într-o lume cu o existență probabilă în orice veac trecut. Un nou meșter Manole ca existență, și de fapt același ca mesaj, apare în această poezie. Un nou ideal, ca formă și același, ca idee, asigură acțiune din versuri :

*„un grădinar visă într-un amurg
un straniu trandafir cu floare neagră.“*

Visul meșterului Manole era realizarea idealului de împlinire artistică, ideal pentru care sacrifică două vieți, pietre de temelie ale construcției bisericii. Grădinarul din Țările de Jos dorește realizarea unui vis care frapează prin inedit, dar și prin aspectul artistic deosebit : Un trandafir negru. Din acest punct de vedere ambele visuri sînt unicate : bijuteria artistică de la Curtea de Argeș și straniul trandafir negru. Și dacă Manole caută mereu, scormindu-și imaginația, noi metode care să asigure trăinicia viitoarei mănăstiri și le găsește în vis, grădinarului din vechiul burg îi este atribuită găsirea soluției tot în acest tărîm al neființei :

*„iar păsările, cînd veneau sfioase,
zburau cu aripi fragede prin vis“*

Pină în acest moment al acțiunii cele două balade se aseamănă. Intervine aici însă o nouă interpretare a temei sacrificiului dată de Doinaș, interpretare care urmărește totuși același fir : sacrificarea unei ființe apropiate și în final a eroului epic. În balada „Mănăstirea Argeșului“ sacrificarea Anei este cheia salvatoare pentru ca, la sfîrșitul acțiunii, Manole să moară, respectînd parcă o predestinare, după ce însă și-a văzut opera realizată.

Ștefan Aug. Doinaș consideră necesară o jertfă unică pentru realizarea unui ideal. În „Trandafirul negru“ nu moare nici fata grădinarului, nici magii chemați în ajutor, deși și aici, ca și în „Mănăstirea Argeșului“, drumul spre realizarea visului este :

„un lucru fermecat și fără spor“.

Moartea grădinarului este punctul determinant al făuririi țelului. Dorința existenței unui trandafir negru a fost atît de puternică, de intens trăită, încît din creierul grădinarului înecat va crește „lin, ieșind prin nări și gură“ lujerul subțire al unui trandafir negru. Spre deosebire de Manole, grădinarul nu-și vede țelul realizat în timpul vieții, lucru ce nu-l împiedică, ci dimpotrivă, îl determină să apară ca fantomă pentru a se bucura de existența florii mult dorite. Important de remarcat este faptul că, în urma sacrificiului personajelor epice, acestea se transformă fizic și devin parte integrantă a materiei care realizează întruchiparea idealurilor lor : în cazul lui Manole – izvorul din curtea bisericii, iar în cazul grădinarului – fantoma cu ochi din trandafiri negri. Din acest punct de vedere există o deosebire esențială : Manole este o parte din întregul ce reprezintă idealul, pe cînd grădinarul este întregul în care se include idealul. Sînt două spații diferite, în care diada erou – ideal se condiționează diferit. În „Mănăstirea Argeșului“ se creează un spațiu deschis : relația erou-ideal se stabilește într-un singur sens, existența eroului necondiționînd existența izvorului. În „Trandafirul negru“ spațiul este închis : existența eroului și a întruchipării idealului se condiționează reciproc.

Manole a sacrificat mai mult, dar cu un anumit scop : el a sacrificat-o pe Ana, dar a putut vedea realizată biserica încă în timpul vieții. Grădinarul nu-și sacrifică fata, dar ca urmare nu se poate bucura de existența trandafirului negru decît după moarte. În ambele cazuri eroii sînt excepții, sînt oameni care s-au desprins de mulțime, făurindu-și un „eu“ al lor care nu se integrează în „eul“ comun al celorlalți.. Manole este al zecelea meșter „care-i și întrece“ pe ceilalți, iar în cazul grădinarului din Țările de Jos, oamenii sînt „copii zîmbitori“ pentru care nu există probleme deosebite, pe care nu-i preocupă alte lucruri decît cerințele strict cotidiene. Social, personajele principale nu se izolează, dar în psihicul lor se produce o scizură care îi face ca pe plan mintal să trăiască într-o lume a lor.

Pentru Ștefan Aug. Doinaș este explicabilă această asemănare a uneia dintre capodoperele sale cu una dintre capodoperele literaturii populare românești. Iubind mult folclorul autentic, îndrăgind ritmul în care se încheagă acțiunile în balade și ușurința, cursivitatea textului popular, poetul caută să folosească aceste trăsături pozitive ale poeziei populare, dînd textului în același timp profunzimea și tonul elegiac specific unei bune părți din poezia acestui „doinaș“...

LUCICA VULTUR
cls. a XII-a A

ÎNVAȚĂMÎNT - CERCETARE - PRODUCȚIE

RESPONSABILITATEA PROFESIONALĂ

Calitatea morală a unui om este evidențiată de atitudinea, de comportamentul său în orice activitate, opțiune, indiferent dacă este politică, economică, profesională sau culturală. Ea presupune o angajare responsabilă a individului în ceea ce face cu simț de răspundere față de sine și față de societate.

De aceea atitudinea de indiferență, de blazare și căutare cu orice preț a propriei fericiri, împotriva fericirii celorlalți, sînt moduri de comportament străine esenței personalității morale de tip nou, socialist.

Activitatea profesională, educarea tineretului în spiritul îndeplinirii dintr-o convingere interioară a obligațiilor sale de muncă, urmărește ridicarea calității morale a personalității sale.

În viața unui individ, munca, activitatea socială utilă ocupă un loc principal, decisiv.

În procesul muncii se împletesc și armonizează interesul social cu cel individual, se formează și se educă capacitățile și aptitudinile, se autoperfecționează întreaga personalitate.

Responsabilitatea profesională nu este numai o normă, regulă comportamentală, ci și o valoroasă calitate personală, un mod de angajare în activitatea de făurire conștientă a propriului viitor. Ea cere de la individ efort, dar îi și conferă acestuia un caracter frumos, îl stimulează spre autodezvoltare.

Respectarea îndatoririlor profesionale nu îngreunează libertatea individului și nu limitează propria sa personalitate. Ea presupune renunțare la lucrurile nesemnificative, la tentațiile fără perspectivă ale prezentului, la confortul mediocrității. Este în ultima instanță, calitatea omului care se ridică împotriva mediocrității. Ea se realizează ca o cunoaștere autentică a posibilităților proprii și o asumare a responsabilității.

Făcînd o sistematizare a implicațiilor pozitive pe care le are responsabilitatea profesională asupra profilului moral-politic al omului nou, asupra împlinirii profesionale a acestuia, Vasile Popescu în „Responsabilitatea profesională – trăsătura conștiinței socialiste” (Editura politică București 1977) expune principalele ei categorii: Responsabilitatea profesională – rod al priceperii și conștiinței – asigură individului siguranță, calitate și eficiență activității sale de muncă și, prin aceasta, siguranță, calitate și eficiență propriei sale persoane.

Responsabilitatea profesională dezvoltă tăria de caracter, fermitate în vorbă și fapt, curajul în a-și pune în valoare toate cunoștințele, precum și cîntărirea exigentă a tuturor variantelor între care trebuie să aleagă.

Responsabilitatea profesională cere și permite individului o autocunoaștere superioară a propriilor posibilități cit și a capacităților celorlalți membri ai colectivului, în vederea antrenării energiilor întregului grup în rezolvarea sarcinilor care îi stau în față.

Responsabilitatea profesională implică disponibilitatea acordării și primirii ajutorului celorlalți pentru realizarea optimă a sarcinilor productive; ea respinge atît egoismul profesional, cît și suficiența sau infumurarea în muncă.

Responsabilitatea profesională reprezintă una dintre măsurile cele mai depline ale atașamentului real față de partid, patrie și popor, expresie a unei atitudini politice înaintate.

În sfîrșit, responsabilitatea profesională asigură satisfacția personală superioară a „lucrului bine făcut”, îmbogățește sensibilitatea intimă a individului cu sentimentul împlinirii personale cu acele bucurii semnificative pe care le permite afirmarea propriei, indiferent de obstacolele sau tentațiile momentane; responsabilitatea profesională este fundamentul optimismului robust, conștient, propriu constructorului socialismului multilateral dezvoltat. Educarea profesională a tineretului necesită deci raportarea formării personalității sale la înaltele valori etice ale societății noastre.

Întreaga educație pe baza unei astfel de morale presupune pregătirea tînarului și sub aspectul eticii profesionale, al îndatoririlor morale care se cer respectate într-o profesiune.

O trăsătură generală esențială a eticii profesionale este dorința de a munci, de a face ceva pentru societate. Acest lucru se realizează la înalte cote valorice cînd există și o altă trăsătură a eticii profesionale: dăruire și dragoste pentru profesiunea aleasă. Formarea calităților moral-politice și de caracter ce condiționează responsabilitatea profesională este o sarcină complexă, care implică îmbunătățirea muncii politico-ideologice și cultural-educative și reclamă participarea tuturor factorilor educaționali la acest proces.

În toate documentele partidului nostru, în cuvîntările tovarășului Nicolae Ceaușescu se acordă o deosebită atenție problemei dezvoltării conștiinței profesionale, se indică sarcinile și mijloacele necesare. Formarea și dezvoltarea personalității profesionale se relevă, așadar, a fi sarcini majore, obligații de bază ale fiecărui utecist, elev, ale fiecărui cetățean al României Socialiste.

psiholog I. TURCU

AUTOGOSPODARIREA

Autogospodăria, această vastă acțiune declanșată la nivel național din inițiativa Comitetului Central al U.T.C., a antrenat în întregime tineretul nostru utecist unit prin aceleași idealuri și sentimente, participant activ la opera de înfăptuire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare a României spre comunism.

În vederea realizării unei coordonări atente și susținute a activității de autogospodărire și, în general, a întregii activități desfășurate în cămin și în cantină au fost alese colective de elevi care au constituit un comitet de cămin, un comitet de cantină și o echipă de control obștesc al căror program de activitate urmărește rezolvarea problemelor social-gospodărești, utilizarea judicioasă a bazei materiale, statornicirea unei atmosfere optime pentru studiu, muncă și petrecerea în mod plăcut a timpului liber.

În cămin activitatea de autogospodărire se concretizează în aspectul camerelor și al holurilor care sînt nu numai curate, ci și împodobite cu mult gust. Curățenia pe holuri este făcută numai de eleve pe baza unei planificări zilnice, riguros respectate și, în fiecare zi, în întrecere cu ele înseși, fetele își dovedesc hărnicia. Dar, cum fiecare început e greu, trebuie să recunoaștem că și noi am întâmpinat unele neajunsuri, în sensul că acest sistem nu a fost aplicat de la început cu rezultate foarte bune datorită faptului că nu toți elevii înțelegeau în mod corect sensul și mai ales importanța acestei acțiuni. A existat tendința de înțelegere superficială, în sensul că elevii își îndeplineau sarcinile atunci cînd erau planificați de serviciu pe hol, dar în celelalte zile nu se sfiau să arunce o hîrtie acolo unde cu cîteva ore înainte colegul sau colega se străduise să facă curățenie. Din analizele făcute, din controalele efectuate de membrii comitetului de cămin s-a constatat însă că în prezent aceste neajunsuri sînt înlăturate, dovada cea mai elocventă fiind locul fruntaș pe care îl ocupă căminul nostru la nivel de

municipiu și județ. Autogospodăria este foarte eficientă și în camere, fapt constatat prin controalele efectuate de comitetul de cămin. Pentru stimularea acestei activități, comitetul U.T.C. a organizat concursuri intitulate „Oaspetele nostru, Moș Gerilă” și „Primăvara-n casa noastră”, cu scopul de a evidenția și populariza prin diferite mijloace de propagandă vizuală pe cei mai harnici și mai buni gospodari.

Cu hărnicie și pricepere elevii își fac simțită prezența și în activitatea cantinei, unde ajută la prepararea și distribuirea mesei. De asemenea, elevele vin cu propuneri în vederea întocmirii meniului, care apoi se definitivează de către comitetul de cantină. Respectarea în totalitate a meniului întocmit mai constituie încă o problemă, dar administrația liceului face totul pentru a-l respecta pe cît posibil.

Autogospodăria nu se face însă numai în cămin și cantină, ci și în localul școlii, în sălile de clasă. Holurile împodobite cu sculpturi și cusături realizate de elevii noștri, sălile de clasă, laboratoarele, cabinetele și sălile de demonstrație, adevărate dovezi ale măiestriei acestor miini harnice, toate acestea constituie o delectare pentru orice vizitator. Și aici se organizează tradiționalele concursuri la sfîrșitul fiecărui trimestru, acordîndu-se stimulente claselor fruntașe în această acțiune de înfrumusețare a locului de muncă.

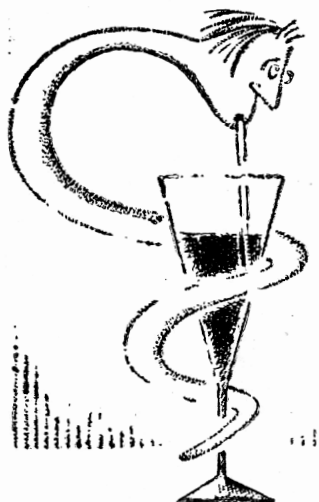
V. BÎRJOVEANU

cls. a XI-a A

secretara comitetului U.T.C.



UMOR ● UMOR ● UMOR ● UMOR



Exclusivitate ● ORIZONTURI ● Exclusivitate

COSTICĂ C. CUCOȘ

● Echipa de gimnastică ritmică a participat în 1978 la „Concursul ansamblurilor de gimnastică ritmică acrobatică”. Ocupând locul I pe județ, s-a calificat pentru finala pe țară, care s-a desfășurat la Arad. În anul 1979 aceeași echipă a ocupat locul al II-lea pe municipiu, iar anul acesta este din nou campioană județeană.

● La concursul „Drumeție și orientare turistică” organizat de Biroul de Turism pentru Tineret echipajul liceului nostru, format din elevele Dobre Valentina și Burcă Cecilia a câștigat finala pe țară în anul 1978.

● Echipa de șah a Liceului sanitar Bacău are o bogată activitate, participând la diverse concursuri. Astfel, în 1978 a ocupat locul IV pe zonă. În anul următor, aceeași echipă este a doua în clasamentul pe zonă. S-au evidențiat elevele Chelmuș Teodora și Leibu Lili. Cea de a doua, la începutul anului 1980 a câștigat cupa „Litera” în cadrul campionatului județean. Tot în 1980 echipa noastră sa clasat pe primul loc în campionatul județean.

● Echipa de handbal a liceului are o activitate susținută, de la înființarea ei și pînă în prezent fiind de cele mai multe ori în primele locuri pe municipiu. Dintre elevele care s-au remarcat în mod deosebit menționăm pe Dobre Valentina, Cristea Lăcrămioara, Sandu Lenuța, Aron Gabriela și Ștefan Viorica.



S P O R T

● La „Crosul lineretului” se remarcă în 1979 eleva Lazăr Mariana, care obține locul I la faza județeană. Anul acesta este pentru a doua oară campioană județeană, iar la finala pe țară obține locul 8.



HALATE ALBE

MELODIE OMAGIALĂ

TEXT ȘI MUZICĂ DR. PAVEL EMIL TROTUSANU

S
A

DIN CÎT TE - ZA - UR E PE LU - ME DIN CÎ - TE

A - VU - TII MAI SÎNT CA SĂ - NĂ - TA - TEA NU - I CO - MOA - RĂ

MAI MA - RE PE A - CEST PĂ - MÎNT DIN CÎT - PRI -

E - TENI A - RE O - MUL CE ÎL A - JU - TĂ - N A - NII GREI

CEI CA - RE - I CUE - MĂ SU - FE - RIN - TA SÎNT CEI MAI SÎN - CERI

REFREN →
DIN - TRE EI HA - LA - TE AL - BE SU - FLE - TE

BU - NE CAL - DE HA - LA - TE AL - BE SU - FLE - TE

O — ME — NESTI CEI CE LE POAR — TĂ EI ȘTIU CĂ
 SĂ ÎM — PAR — TĂ LA FI — E — CA — RE SPE — RAN — TE FI — RESTI
 LA FI — E — CA — RE SPE — RAN — TE FI — RESTI

1. Din cit tezaur e pe lume,
 Din cite avuții mai sînt,
 Ca sănătatea nu-i comoară
 Mai mare pe acest pămînt !
 Din cîți prieteni are omul,
 Ce îl ajută-n anii grei,
 Cei care-i curmă suferința
 Sînt cei mai sinceri dintre ei

REFREN : Halate albe, suflete bune, calde
 Halate albe, suflete omenești,
 Cei ce le poartă,
 Ei știu ca să împartă
 La fiecare, speranțe firești
 B I S

2. Doar sănătatea-nseamnă totul
 Din cosmos pînă la atom
 Și adevăru-acesta, sacru,
 Îl poartă-n suflet orice om !
 Cînd sănătatea-i e-n pericol,
 Din patul suferinței, dalb,
 Bolnavul cată, cu speranță,
 La oamenii-mbrăcați în alb !

REFREN



„ORIZONTURI“ REVISTA LICEULUI SANITAR BACĂU

Profesor coordonator: IOAN NEACȘU

Colegiul
de
redacție :

LILIANA PARASCAN
redactor responsabil

DANIELA DOBOȘ
secretar de redacție

NINA AFTĂNASE
redactor literatură și artă

ȘTEFANIA ANGHEL
redactor-știință

LETIȚIA VIȚELARU
redactor-publicistică

Prezentarea grafică : **STELIAN NANIANU**

